



Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

Nr. 5

(Prot. Nr. 5, 5.§)

2026. gada 22. janvārī

Lieta Nr. KL/2.2-5/24/16

Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu fotoradaru izplatīšanas jomā

SATURA RĀDĪTĀJS

I	Lietas būtība.....	2
II	Lietas dalībnieks	3
III	Administratīvais process iestādē	3
IV	Lietas priekšmets	4
	4.1. Fotoradari un to uzturēšanai nepieciešamie pakalpojumi.....	4
	4.2. Fotoradaru programmatūras licences.....	5
	4.3. Fotoradaru un to Licenču izplatīšanas sistēma	6
	4.4. Fotoradaru Licenču iepirkumi	7
V	Konkrētais tirgus	8
	5.1. Ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgus.....	9
	5.2. Gatso RT4 programmatūras licenču izplatīšanas tirgus	11
VI	Dominējošais stāvoklis	14
	6.1. Dominējošā stāvokļa novērtējums ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgū vismaz ES/EEZ teritorijā.....	15
	6.2. Dominējošā stāvokļa novērtējums Gatso RT4 fotoradaru licenču izplatīšanas tirgū Latvijas teritorijā.....	16
VII	Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	18
	7.1. Cenu pārmērīguma novērtējuma principi	18
	7.2. Intervences nepieciešamība	20
	7.3. Fotoradaru programmatūras Licenču cenu pārmērīguma izvērtējums	22

7.3.1. Fotoradaru programmatūras licenču gala cenu noteikšana.....	22
7.3.2. Fotoradaru parogrammatūras Licenču cenu izvērtējums Iepirkumos	24
7.3.3. Iepirkumos piedāvāto licenču cenu pārmērīguma izvērtējums	39
7.4. Secinājums par Iepirkumos piedāvāto cenu pārmērīgumu.....	41
VIII Lietas dalībnieka viedoklis.....	42
IX Atbildība	44
9.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats.....	44
9.2. Pārkāpuma smagums	45
9.3. Pārkāpuma ilgums	45
9.4. Atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi	45
9.5. Galīgais naudas sods.....	46

I Lietas būtība

- 1 Lietā Konkurences padome (turpmāk – KP) vērtēja, vai Sensys Gatso Netherlands B.V. (turpmāk – Gatso) izplatīšanas tīklā esošu izplatītāju Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Jarva” (turpmāk – Jarva) un SIA “Burde B.V.” (turpmāk – Burde) rīcība, nosakot cenas par Gatso RT4 fotoradaru licenču (turpmāk – Licenču) iegādi, atbilst Konkurences likuma (turpmāk – KL) 13. pantā paredzētajam dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma pārkāpuma sastāvam.
- 2 VAS “Ceļu satiksmes un drošības direkcija” (turpmāk – CSDD) atbilstoši deleģēšanas līgumam tika uzdots nodrošināt fotoradaru objektu darbību administratīvo pārkāpumu fiksēšanā, neapturot transportlīdzekli. Deleģētā uzdevuma izpildei CSDD ir iegādājusies Gatso ražotos transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāros tehniskos līdzekļus Gatso RT4. Savukārt Licence ir neatņemams priekšnoteikums Gatso RT4 fotoradaru darbības nodrošināšanai un ir uzskatāma par specifisku preci, kas nav pieejama brīvajā tirgū. Lai gan fotoradaru ražotāji ir vairāki, tomēr iegādājoties konkrētu ražotāja fotoradaru veidojas situācija, kurā klients ir “ieslēgts” (*locked-in*), proti, tam pēcpārdošanas tirgū vairākiem pakalpojumiem nav citu alternatīvu izvēles iespēju, kā piemēram, Licenču iegādei, kurus spēj nodrošināt tikai autorizēti izplatītāji vai pats ražotājs.
- 3 Turklāt Gatso RT4 fotoradaru nepārtrauktas un pilnvērtīgas darbības nodrošināšanai programmatūras licences bija jāatjauno regulāri kas radīja pastāvīgu un prognozējamu pieprasījumu pēc konkrētā produkta (t.i. Licencēm). KP lietā konstatēja, ka pārkāpuma periodā (no 01.09.2022. līdz 29.07.2023.) minēto Licenču izplatīšanu Latvijas teritorijā spēja nodrošināt vienīgi Burde, kurai vienīgai Latvijā pārkāpuma periodā tika piešķirtas ekskluzīvas tiesības izplatīt Licences, kas šajā Lietā arī veido dominējošo stāvokli Gatso RT4 fotoradaru programmatūras licenču izplatīšanas tirgū Latvijas teritorijā.
- 4 Ņemot vērā minēto, Burde apzinājās, ka CSDD, lai turpinātu nodrošināt Gatso RT4 fotoradaru darbību Latvijā, nav iespējas minētās Licences neiegādāties no citiem izplatītājiem vai ražotāja un faktiski to izmantoja ļaunprātīgi, piedāvājot Licences iegādāties par cenu, kuru Burde pusgada periodā sadārdzināja par aptuveni 260 %. Savukārt, Burde piemērotais uzcenojums virs ražotāja noteiktās cenas pārkāpuma periodā bija vismaz [1800 – 2000 %] uz joslu mēnesī. Tādējādi KP konstatēja, ka Burde piemērotās cenas pārkāpuma periodā ir bijušas pārmērīgas.

- 5 Turklāt KP konstatēja, ka citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kur tiek izmantoti Gatso RT4 fotoradari, iepirkumi par fotoradaru piegādi un to darbības nodrošināšanu netika sadalīti atsevišķos posmos (piemēram, atsevišķi izdalot programmatūras licences), bet tika veikti kā vienots kompleksais iepirkums. Līdz ar to šajās dalībvalstīs nepastāvēja līdzīgi regulāri Licenču atjaunošanas maksājumi, kādi tika piemēroti Latvijas teritorijā.
- 6 Lietas izpētes periods ietver laika posmu no pirmās līguma izpildes dienas starp Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Jarva” (turpmāk – Jarva) un CSDD par Licenču nodrošināšanu līdz pēdējai līguma izpildes dienai starp Burde un CSDD par Licenču nodrošināšanu, t.i., no 11.06.2020. līdz 29.07.2023. Savukārt kā pārkāpuma periods lietā ir konstatēts laika posms no 01.09.2022. līdz 29.07.2023.

II Lietas dalībnieks

- 7 SIA “Burde B.V.”, vienotais reģistrācijas Nr. 40103449983, reģistrēta 22.08.2011. Juridiskā adrese: Ziepniekkalna iela 13, Rīga, LV-1004. Amatpersonas: [AA] (valdes locekle no 23.04.2025). Vēsturiskās amatpersonas: [AB] (valdes locekle no 31.10.2023. līdz 23.04.2025.) un [AC] (valdes locekle no 09.05.2022. līdz 31.10.2023.).

III Administratīvais process iestādē

- 8 KP 25.01.2023. no CSDD saņēma iesniegumu par Jarva un Burde, kas ir Gatso fotoradaru darbības licenču izplatītāji Latvijas teritorijā, rīcību, nosakot pārmērīgas fotoradaru licenču pārdošanas cenas CSDD organizētajos publiskajos iepirkumos (turpmāk – Iesniegums). CSDD 05.09.2023. un 26.09.2023. sniedza papildu informāciju saistībā ar Iesniegumu.
- 9 Izvērtējot saņemto informāciju, pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 1. punktu un 22. panta pirmo daļu, KP 25.07.2024. ierosināja lietu Nr. KL/2.2-5/24/16 “*Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu fotoradaru izplatīšanas jomā*” (KP 25.07.2024. sēdes protokols Nr. 42, 4.§; turpmāk – Lieta).
- 10 KP amatpersonas 25.09.2024. veica KL 9. panta piektās daļas 4. punktā minētās procesuālās darbības pie Jarva, Burde un “Eunomia Traffic AG” SIA (turpmāk – Eunomia).¹
- 11 Pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 2. punktu un 27. panta otro daļu, KP 24.07.2025. pieņēma lēmumu pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu Lietā līdz 25.07.2026. (KP 08.12.2025. sēdes protokols Nr. 61, 4.§).
- 12 KP 30.09.2025. pieņēma lēmumu izbeigt Lietas izpēti daļā pret Gatso un Jarva (KP 30.09.2025. sēdes protokols Nr.48, 7. §).
- 13 KP Lietas izpētes gaitā analizēja iegūto informāciju un sniegtos paskaidrojumus no Gatso, Jarva, Burde un CSDD. Papildus KP ieguva un analizēja informāciju un skaidrojumus no citiem Gatso izplatītājiem Latvijā un Eiropā².
- 14 KP 13.10.2025. nosūtīja Burdei vēstuli Nr. 2.2-5/1267 “*Paziņojums par Konkurences padomes lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un par uzaicinājumu iepazīties ar lietu Nr. KL/2.2-5/24/16 “Par Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu fotoradaru izplatīšanas jomā”*” (turpmāk – Paziņojums). 05.11.2025. KP saņēma Burde vēstuli Nr. BV-02/2025-39 “*Par rakstveida pierādījumu iesniegšanu*”.
- 15 22.12.2025. KP Burdei nosūtīja vēstuli Nr. 2.2-5/1665 “*Par papildu informācijas sniegšanu un IPI noteikšanu*”. 07.01.2026. KP saņēma vēstuli Nr. b/n ar Burde papildu rakstveida viedokli.

¹ Pamatojoties uz Rīgas pilsētas tiesas 12.09.2024. lēmumu lietā Nr. 3-12/20129-24/90 un KP Izpildinstitūcijas vadītāja 24.09.2024. pilnvaru Nr. 1.6-2/27, KP amatpersonas minētās procesuālās darbības veica Jarva, Burde un Eunomia juridiskajā un faktiskajā adresē Tīraines ielā 1, Rīgā, LV-1058.

² SIA “Wearedots”, MEDITRONIK d.o.o., 3 Tech d.o.o., Equans NV/SA, Polis Service BVBA.

IV Lietas priekšmets

4.1. Fotoradari un to uzturēšanai nepieciešamie pakalpojumi

- 16 Fotoradari ir kameras, ko var uzstādīt pie ceļa vai virs tā, vai arī uzstādīt kontroles transportlīdzeklī, lai fiksētu autotransporta ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus, tostarp ātruma pārsniegšanu, transportlīdzekļu braukšanu pie sarkanā luksofora signāla, neatļautu autobusu joslas izmantošanu vai transportlīdzekļu neregistrēšanu maksas zonā. To var savienot ar automatizētu soda izrakstīšanas sistēmu.
- 17 Atbilstoši CSDD un Valsts policijas 2020. gada deleģēšanas līgumam Nr. 10-JD/1015 CSDD tika uzdots nodrošināt fotoradaru objektu darbību administratīvo pārkāpumu fiksēšanā, neapturot transportlīdzekli. Deleģētā uzdevuma izpildei CSDD ir iegādājusies 100 Gatso ražotos transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāros tehniskos līdzekļus Gatso RT4. Katrs Gatso RT4 fotoradars ir konfigurēts, lai nodrošinātu pārkāpumu fiksēšanu līdz četrām satiksmes joslām, pielāgojoties dažādiem ceļa posmiem, kuros joslu skaits var mainīties.
- 18 Kamēr sākotnēji CSDD iegādāto Gatso fotoradaru piedāvājumā bija iekļauta arī maksa par šo iekārtu darbībai nepieciešamajiem pakalpojumiem (piemēram, programmatūras licencēm, remontu), 5 gadus vēlāk, lai nodrošinātu radaru nepārtrauktu darbību, CSDD bija nepieciešams turpināt šos pakalpojumus iepirkt atsevišķi.³
- 19 Fotoradaru darbības laikā CSDD turpina iegādāties dažādus pēcpārdošanas pakalpojumus, tostarp remontu, verificēšanu, kā arī programmatūras lietošanas licences. Iepirkumos dažādi tika kombinēti pēcpārdošanas pakalpojumi atkarībā no konkrētā iepirkuma, līdz ar to katrā no šiem iepirkumiem atšķīrās gan iepirkuma priekšmets, gan kandidātu sastāvs. Tā kā gan Iesniegums, gan pārkāpums ir saistīts tieši ar programmatūras licenču izplatīšanu, KP šajā lietā koncentrējas tieši uz licencēm kā vienu no pēcpārdošanas elementiem.
- 20 Saskaņā ar ražotāja sniegto informāciju, fotoradara sistēmas aptuvenais dzīves cikls ir desmit gadi, ja tā ir pareizi uzturēta, bet gadījumos, ja rezerves daļas tiek pienācīgi mainītas, tad radara lietošanas laiks var būt ievērojami garāks.⁴
- 21 Lai nodrošinātu fotoradaru darbību, tiem nepieciešams nodrošināt šādus pakalpojumus:⁵
 - elektroenerģijas piegādi;
 - sakaru pakalpojumus;
 - atsevišķās vietās stabu nomu;
 - objektu apkopi (var veikt jebkurš uzņēmums)
 - verifikāciju (nodrošina Latvijas nacionālais metroloģijas centrs);
 - fotoradaru programmatūras licences (nodrošina Gatso izplatītāji);
 - nepieciešamības/bojājumu gadījumā remontu (nodrošina Gatso un/vai Gatso izplatītāji);
 - papildu pakalpojumus (apsardzi, apdrošināšanu).
- 22 CSDD īpašumā ir 100 Gatso RT4 stacionārie doplera fotoradari, kas iegādāti publisko iepirkumu rezultātā un kuru ekspluatācijai ir nepieciešama nepārtraukta piekļuve programmatūras licencēm. Šo iekārtu nepārtraukta darbības uzturēšana ir īpaši svarīga, lai nodrošinātu nepārtrauktu pārkāpumu fiksēšanu un savlaicīgu datu nodošanu atbildīgajām institūcijām, tādējādi garantējot ceļu satiksmes uzraudzības sistēmas efektīvu darbību. Lai fotoradari funkcionētu atbilstoši normatīvajiem un tehniskajiem standartiem visā tās kalpošanas ciklā, nepieciešams regulāri veikt programmatūras licencēšanu un sistēmas

³ Plašāks publisko iepirkumu apraksts atrodams 4.4. nodaļā "Fotoradaru Licenču iepirkumi".

⁴ Skatīt 13. atbildi Gatso atbildes vēstulē, kura saņemta 30.06.2023. Nr. b/n kā atbildes vēstule uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/575.

⁵ CSDD prezentācija "Radari sarunai ar KP_v2", kura tika prezentēta sarunā ar KP 07.02.2023.

atjaunināšanu. Tādējādi programmatūras licenču iegāde ir neatņemama fotoradaru darbības sastāvdaļa, jo fotoradari bez aktīvas licences un uzturēšanas nevar veikt savas funkcijas.

4.2. Fotoradaru programmatūras licences

- 23 Programmatūras licence ir lietotāja un programmatūras izstrādātāja juridiska vienošanās, kas nosaka programmatūras lietotāja tiesības un pienākumus, kā arī programmatūras izplatītāja atbildību. Parasti licencē iekļauj informāciju par licences tipu, lietotāja izmantošanas ierobežojumiem un izplatīšanas tiesībām, kā arī izstrādātāja autortiesībām un garantijām.
- 24 Gatso RT4 fotoradaru darbība ir atkarīga no ražotāja patentētās programmatūras, kuras izmantošana iespējama tikai ar ikgadējas licencēšanas starpniecību. Piekļuve šīm licencēm tiek nodrošināta vienīgi caur ražotāja kontrolētu un ierobežotu izplatīšanas tīklu. Licences ir obligāts priekšnoteikums radaru sistēmas darbībai, jo tās piešķir tiesības izmantot ražotāja programmatūru.
- 25 Programmatūras darbībai ir nepieciešama licence, un tā ir iepriekš instalēta T-sērijas ierīcēs (fotoradaros). Saskaņā ar Gatso Pārdošanas piegādes un apmaksas noteikumiem, radaru darbībai nepieciešamā licence (*T-Series Speed Licence*) ļauj noteikt ātruma ierobežojumu pārkāpumus. Gatso norāda, ka nepieciešama ikgadēja licence.⁶ Turpmāk tekstā KP ar jēdzienu “Licences” apzīmē šīs Gatso RT4 radaru darbībai nepieciešamās ikgadējās T-sērijas licences transportlīdzekļu ātruma kontrolei.
- 26 Gatso Licenču izplatītājs Burde norāda, ka ātruma kontroles Licenču iegāde pati par sevi nenodrošina ražotāja Gatso tehnisko atbalstu, bet gan apliecina fotoradaru programmatūras likumīgu lietošanu.⁷
- 27 Proti, Gatso fotoradaru izplatīšanas tiesības Licences formā piedāvā Gatso autorizēti izplatītāji ierobežotā laika periodā un teritorijā. Lai nodrošinātu, ka fotoradaru programmnodrošinājums veic darbību, CSDD pastāvīgi jānodrošina spēkā esošas licences jeb programmatūras izmantošanas tiesības, kas piešķir atļauju izmantot noteiktu Gatso RT4 fotoradaru programmatūru noteiktu laika periodu.
- 28 Gatso noslēgtajā izplatīšanas līgumā ar izplatītājiem (turpmāk – Izplatīšanas līgums) attiecībā uz Licenci ir noteikts, ka visas intelektuālā īpašuma tiesības uz produktiem un saistībā ar tiem, tostarp, bet ne tikai, jebkuri patenti, autortiesības un saistītā programmatūra un cita konfidenciāla informācija, ir un paliek tikai Gatso īpašumā.⁸
- 29 Gatso programmatūras Licences lietošanas noteikumi ir iekļauti Gatso pārdošanas, piegādes un apmaksas noteikumos,⁹ kas attiecināmi arī uz Gatso RT4 stacionāro radaru darbībai nepieciešamo programmatūru. Minētie noteikumi regulē programmatūras izmantošanas apjomu un nosacījumus, kas saistoši gan izplatītājiem, gan gala lietotājiem, piemēram, CSDD.
- 30 Saskaņā ar šiem noteikumiem Gatso piešķir pircējam neekskluzīvas tiesības izmantot iegādāto programmatūru. Licence attiecas tikai uz konkrētajam pirkumam pievienoto programmatūru, un tā neietver nekādas tiesības uz turpmākiem jauninājumiem vai atjauninājumiem.¹⁰
- 31 Licences turētājam ir tiesības (a) izveidot vienu programmatūras kopiju tikai dublēšanas vai arhivēšanas nolūkos vai (b) pārsūtīt programmatūru uz vienu datu nesēju, ja Licences turētājs

⁶ CSDD 25.09.2023. iesniegums KP, pielikums: Gatso 20.12.2022. Pārdošanas, piegādes un apmaksas noteikumi.

⁷ Burde 29.07.2022 Vēstule CSDD Nr. 11.11-10/1766.

⁸ Gatso un Jarva Izplatīšanas līgums Nr. AGR 15-001 (AGR15-011) (*Gatso - Jarva Izplatīšanas līgums*) noslēgts 26.01.2015., 7. punkts.

Gatso un Burde Izplatīšanas līgums AGR noslēgts 14.12.2022. (*Gatso - Burde Izplatīšanas līgums*), 7. punkts.

⁹ Gatso, 20.12.2022. Pārdošanas, piegādes un apmaksas noteikumi. CSDD iesniegtie papildu dokumenti 25.09.2023. Iepirkumam Nr. CSDD 2023/40, 5. pielikums.

¹⁰ CSDD 25.09.2023. iesniegums KP, pielikums: Gatso 20.12.2022. Pārdošanas, piegādes un apmaksas noteikumi, 7.1. punkts.

saglabā oriģinālu tikai dublēšanai. Tāpat noteikumi paredz ierobežotas tiesības izplatīt programmatūru galalietotājiem un reproducēt dokumentāciju tikai paša licences turētāja, tā darbinieku un galalietotāju vajadzībām. Jebkāda cita veida reproducēšana, publiskošana vai izplatīšana licences turētājam ir stingri aizliegta. Turklāt Licences noteikumi aizliedz veikt programmatūras pilnīgu vai daļēju modificēšanu, programmatūras darbības analīzi ar reversās inženierijas palīdzību (angliski – *reverse engineering*), dekompilēšanu, izjaukšanu vai atvasinātu programmatūras produktu izstrādi.¹¹

4.3. Fotoradaru un to Licenču izplatīšanas sistēma

- 32 Gatso norāda, ka savus produktus, tai skaitā fotoradaru Licences, izplata divos veidos – vai nu tieši jeb pašiem nodarbojoties ar produktu tirdzniecību (piemēram, Zviedrijā, Nīderlandē, Vācijā) vai arī netieši, izmantojot izplatītāju starpniecību (piemēram, Beļģijā, Anglijā, Francijā, Latvijā u.c. valstīs). Visiem Gatso produktiem neatkarīgi no tā veida (fotoradars/fotoradara rezerves daļa/licence) tiek izmantoti vienādi izplatīšanas kanāli¹².
- 33 Gatso produktu specifikas un to pielietojuma dēļ tiem visbiežāk ir tikai viens vai daži gala lietotāji katrā no valstīm, kurā šie produkti tiek izplatīti. Savukārt, lai kļūtu par Gatso izplatītāju, tiek izvērtēta jebkura interesenta reputācija un tā resursu pieejamība produktu izplatīšanai, līdz ar to secināms, ka nepastāv specifiskākas un konkrētākas prasības izplatītājam par reputāciju un pietiekamu kapacitāti izplatīt Gatso produktus.¹³
- 34 Katram izplatītājam izplatīšanas līgumā tiek noteikta konkrēta teritorija, kurā tas darbojas un tiek sagaidīts, ka izplatītājs savas darbības koncentrēs uz konkrēto izplatīšanas teritoriju, īstenojot Gatso intereses būt pārstāvētam līgumā noteiktajā teritorijā. Gatso arī norāda, ka katrs izplatītājs darbojas neatkarīgi, patstāvīgi pieņemot biznesa lēmumus.¹⁴
- 35 Lietas izpētes periodā tiesības izplatīt Gatso produktus, tai skaitā fotoradaru licences Latvijas teritorijā, bija Jarva un Burde, taču vienlaicīgi šie izplatītāji ar Gatso produktu izplatīšanu gāja klientiem nenodarbojās. Arī Gatso apstiprina iepriekš minēto, norādot, ka Jarva un Burde produktus ir izplatījuši pamīšus.¹⁵
- 36 Ar Jarvu beztermiņa izplatīšanas līgums noslēgts 26.01.2015., savukārt ar Burde 14.12.2022. uz 4 gadiem. Vienlaikus Burde fotoradaru licences CSDD sāka nodrošināt pirms izplatīšanas līguma ar Gatso noslēgšanas, pamatojoties uz Jarva 22.07.2022. izdoto pilnvarojumu – iesniegt piedāvājumu CSDD iepirkumā Nr. 2022/40.
- 37 Analizējot Gatso izveidoto izplatīšanas sistēmu pēc būtības, var secināt, ka tajā izplatītāji netiek izvēlēti pēc konkrētiem kritērijiem, kas būtu raksturīgi selektīvajai izplatīšanas sistēmai¹⁶, bet gan tiek veikts interesentu reputācijas un kapacitātes izvērtējums, kas būtu uzskatāms par standarta praksi, izvēloties izplatītāju. Tā kā izplatītājiem tiek iedalīta konkrēta teritorija, kurā

¹¹ CSDD 25.09.2023. iesniegums KP, pielikums: Gatso 20.12.2022. Pārdošanas, piegādes un apmaksas noteikumi, 7.2. punkts.

¹² Gatso 30.06.2023. vēstule Nr. b/n, atbildot uz KP 18.05.2023. informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/575, 1. punkts

¹³ Turpat, 2. un 3. punkts.

¹⁴ Turpat, 9. un 10. punkts.

¹⁵ Turpat, 9. punkts.

¹⁶ No Komisijas 10.05.2022. Regulas (ES) 2022/720 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālo nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām (turpmāk – VBER) 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta izriet, ka “selektīva izplatīšanas sistēma” ir izplatīšanas sistēma, kurā piegādātājs apņemas līguma preces vai pakalpojumus tieši vai netieši pārdot tikai pēc konkrētiem kritērijiem izvēlētiem izplatītājiem un kurā šie izplatītāji apņemas teritorijā, kuru piegādātājs rezervējis šai sistēmai, attiecīgās preces vai pakalpojumus nepārdot nepilnvarotiem izplatītājiem.

Gatso produktus izplatīt un izplatītāju skaits konkrētajās teritorijās nepārsniedz piecus¹⁷, KP secina, ka Gatso produkti tiek izplatīti ekskluzīvā izplatīšanas sistēmā.

- 38 KP arī norāda, ka Licences iegādes noteikumi dažādās valstīs atšķiras. Latvijā CSDD Licences ir jāiegādājas atkārtoti, savukārt citās valstīs atsevišķa Licenču iegāde nenotiek. Piemēram, MEDITRONIK d.o.o. (turpmāk – Meditronik), kas ir Gatso izplatītājs Horvātijā, Licences nepiedāvā kā atsevišķu produktu,¹⁸ bet Equans NV/SA (turpmāk – Equans), kas ir Gatso izplatītājs Beļģijā, tās uzskata par beztermiņa Licencēm, kas ietilpst produkta iegādē.¹⁹

4.4. Fotoradaru Licenču iepirkumi

- 39 CSDD norādījusi, ka sākotnēji visi fotoradariem nepieciešamie pakalpojumi tika nodrošināti kā viens iepirkuma priekšmets “fotoradaru darbības nodrošināšana” vai “fotoradaru darbības uzturēšana”²⁰, atsevišķi neizdalot tādu pozīciju kā Licences. Jarva un Gatso par licences nepieciešamību CSDD informēja 2020. gadā.²¹
- 40 2020. gadā beidzās fotoradaru uzturēšanas līgumu darbības termiņi, un nolūkā paplašināt iespējamo piegādātāju loku tika pārskatīts līgumā sniedzamā pakalpojuma apjoms, kur sākotnēji tika nolemts atsevišķi izdalīt fotoradaru remontu²², savukārt pārējos pakalpojumus, tai skaitā Licences, vēl joprojām iepērkot vienā komplektā kā “fotoradaru darbības uzturēšanu” (Iepirkums Nr. CSDD 2020/25). Taču 2022. gadā Jarva, kas nodrošināja fotoradaru darbības uzturēšanu iepirkumā Nr. CSDD2020/25, paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no iepriekš minētā līguma²³, un, lai maksimāli veicinātu konkurenci un potenciālo piegādātāju interesi, vienlaikus samazinot risku, ka attiecīgo pakalpojumu var nodrošināt tikai viens pretendents, fotoradaru turpmākas darbības nodrošināšanai tika atkārtoti pārskatīts pakalpojums ietvars un atsevišķi veikti iepirkumi attiecībā uz fotoradaru Licencēm, objektu uzturēšanu, remontu un verifikāciju.²⁴
- 41 Ņemot vērā Lietas izpētes priekšmetu, kā arī CSDD iesniegumu, no kura izriet Lietas izpētes periods, KP analizēja 1. tabulā norādītos iepirkumus.

Tabula Nr.1

CSDD rīkote publiskie iepirkumi fotoradaru Licenču nodrošināšanai laika posmā no 2020. gada jūnija līdz 2024. gada janvārim

Iepirkuma Nr.	Iepirkuma nosaukums	Līgumcena (EURO)	Pretendentu skaits	Līgumslēdzējs
CSDD 2020/25	Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu darbības uzturēšana*	1 826 769,00	1	SIA "JARVA" (4010327755)

¹⁷ No VBER 1. panta 2. punkta h) apakšpunkta izriet, ka “ekskluzīva izplatīšanas sistēma” ir izplatīšanas sistēma, kurā piegādātājs teritoriju vai klientu grupu iedala ekskluzīvi sev vai lielākais pieciem pircējiem un ierobežo visu savu pārējo pircēju iespējas aktīvi pārdot ekskluzīvajā teritorijā vai ekskluzīvajai klientu grupai.

¹⁸ Meditronik d.o.o. 21.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/781, 5. punkts.

¹⁹ Equans 22.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/780, 6. punkts.

²⁰ Kopš fotoradaru iegādes ar iepirkuma priekšmetu “fotoradaru darbības nodrošināšana” vai “fotoradaru darbības uzturēšana” ir veikti šādi iepirkumi: Nr. CSDD2014/32, Nr. CSDD2015/88, Nr. CSDD2019/56 un Nr. 2020/25

²¹ CSDD 10.03.2023. atbildes Nr. 11.11-10/2123 uz KP 22.02.2023. informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/235 12. punkts

²² Iepirkums Nr. CSDD 2020/36.

²³ Jarva 14.04.2022.vēstule Nr. 14/2022-N uz CSDD 12.04.2022 vēstuli Nr. 11.11-26/862

²⁴ 10.03.2023.CSDD atbilde Nr. 11.11-10/2123 uz KP informācijas pieprasījumu, 13.jautājums.

	(11.06.2020.–31.12.2023.) Reālais gala termiņš 24.08.2022. [JARVA vienpusēji atkāpjas no līguma] <i>* iekļautas arī Licences</i>			
CSDD 2022/40	Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu licenču iegāde (25.08.2022.–24.08.2023. vai līdz Līguma summas sasniegšanai) [Līguma summa sasniegta 14.01.2023.]	139 000,00 (125,00 par 1 joslu mēnesī)	1	SIA "Burde B.V." (4010344998)
CSDD 2022/69	Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu licenču iegāde (13.01.2023.–12.01.2024. vai līdz līguma summas sasniegšanai) [Līguma summa sasniegta 29.07.2023.]	360 000,00 (270,00 par 1 joslu mēnesī)	1	SIA "Burde B.V." (4010344998)

Avots: Elektronisko iepirkumu sistēmas datubāze

- 42 No minētajiem datiem izriet, ka CSDD līgumi par Licenču iegādi tika izbeigti ievērojami pirms sākotnēji plānotā termiņa, jo līgumos noteiktā maksimālā finanšu kopsumma tika sasniegta ātrāk nekā paredzēts.
- 43 Attiecībā uz iepirkumu Nr. CSDD 2022/40 KP konstatē, ka līguma dokumentos tika noteikta fiksēta maksa par vienu joslu mēnesī (125,00 EUR) un līguma izpildes periods 25.08.2022. – 24.08.2023. vai līdz līgumā noteiktās kopējās summas sasniegšanai. Tomēr līguma izpilde tika pabeigta jau 14.01.2023., jo faktiskā piemērotā joslas cena līguma darbības laikā tika palielināta salīdzinājumā ar sākotnēji noteikto, tādējādi kopējā līguma summa tika sasniegta pirms paredzētā termiņa.
- 44 Līdzīgi iepirkumā Nr. CSDD 2022/69, kur līguma dokumentos tika noteikta fiksēta maksa par vienu joslu mēnesī (270,00 EUR) un izpildes periods no 13.01.2023. līdz 12.01.2024. vai līdz kopējās summas sasniegšanai, līguma maksimālā summa tika sasniegta un izpilde pabeigta jau 29.07.2023., t.i., ievērojami pirms plānotā termiņa.

V Konkrētais tirgus

- 45 Lai konstatētu tirgus dalībnieka esību dominējošā stāvoklī, vispirms ir jādefinē konkrētais tirgus.²⁵ Par konkrēto tirgu KL 1. panta 4. punkta izpratnē uzskatāms konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu.
- 46 Atbilstoši KL 1. panta 5. punktam konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.
- 47 Definējot konkrētās preces tirgu, galvenais apsvērums ir pieprasījuma aizstājamība. Ja tā ir tikpat iedarbīga kā pieprasījuma aizstājamība, atsevišķos gadījumos arī piedāvājuma aizstājamība var būt nozīmīga. Savukārt potenciālā konkurence rada netiešāku konkurences

²⁵ Senāta 07.02.2011. spriedums lietā Nr. SKA-17/2011, *Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs*, 5. rindkopa.

spiedienu, tāpēc tai nav nozīmes konkrētā tirgus definēšanā, bet ir nozīme konkurences situācijas novērtējumā.²⁶

- 48 Attiecībā uz pieprasījuma aizvietojamību, konkrētais preces tirgus ietver visus tās preces vai pakalpojumus, kurus patērētājs uzskata par savstarpēji aizstājamiem vai aizvietojamiem to īpašību, cenas un paredzētā lietojuma dēļ.²⁷
- 49 Lai gan galvenokārt konkrētās preces tirgus tiek noteikts, pamatojoties uz pieprasījuma aizvietojamību, arī piegādātāju spējai pārorientēties uz cita pakalpojuma sniegšanu var būt būtiska disciplinējoša nozīme attiecībā pret esošajiem pakalpojuma sniedzējiem. Piedāvājuma aizstājamību var ņemt vērā, kad tās ietekme efektivitātes un ātruma ziņā ir līdzvērtīga pieprasījuma aizstāšanas radītajai ietekmei. Proti, piegādātāji spēj pārorientēt ražošanu konkrētu preču ražošanai un spēj tās realizēt īsā laika posmā.²⁸
- 50 Par konkrēto ģeogrāfisko tirgu KL 1. panta 3. punkta izpratnē uzskatāma ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šī tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

5.1. Ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgus

Konkrētās preces tirgus

- 51 Kā iepriekš minēts, fotoradari ir kameras, ko var uzstādīt pie ceļa vai virs tā vai arī uzstādīt kontroles transportlīdzeklī, lai fiksētu autotransporta ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus, tostarp ātruma pārsniegšanu, transportlīdzekļu braukšanu pie sarkanā luksofora signāla, neatļautu autobusu joslas izmantošanu vai transportlīdzekļu neregistrēšanu maksas zonā.
- 52 Radarus var iedalīt pēc to uzstādīšanas veida – stacionārie un mobilie, kā arī pēc izmantotajām tehnoloģijām – doplera tipa un lāzertipa. Galvenās atšķirības starp doplera radariem un lāzera tipa radariem ir to izmantotajās tehnoloģijās, uzstādīšanas augstumā un zibspuldzes nepieciešamībā.
- 53 Atbilstoši izpētē analizētajai informācijai tirgū tiek piedāvāti dažādu ražotāju fotoradari. Fotoradaru savstarpējo aizstājamību ietekmē dažādi faktori, piemēram, cena, radaru mobilitāte, kā arī tehniski kritēriji, kā, piemēram, transportlīdzekļu numura zīmes atpazīšana, transportlīdzekļa markas atpazīšana, transportlīdzekļa izdevējvalsts atpazīšana, iekārtas dizains, iekārtas darbības nepārtrauktība u. tml.
- 54 Doplera radars ir specializēts radars, kas izmanto doplera efektu, lai iegūtu datus par objektu ātrumu noteiktā attālumā. Tas tiek darīts, atstarojot mikroviļņu signālu uz vēlamo mērķi un analizējot, kā objekta kustība ir izmainījusi atgrieztā signāla frekvenci. Šīs izmaiņas ļauj tieši un ļoti precīzi izmērīt transportlīdzekļa ātrumu.
- 55 Ņemot vērā, ka galvenā fotoradaru funkcija, kas ir transportlīdzekļu ātruma noteikšana, pārkāpuma fiksācija un datu pārsūtīšana uz centralizētu sistēmu, ir identiska visiem risinājumiem, neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas vai uzstādīšanas veida, KP ieskatā, gan doplera, gan lāzera tehnoloģijas spēj nodrošināt atbilstošu precizitāti un uzticamību atbilstoši valsts noteiktajām tehniskajām prasībām.
- 56 Papildus pieprasījuma aizvietojamībai KP novērtēja fotoradaru piedāvājuma aizvietojamību, kas attiecas uz to, vai citi ražotāji spēj pārorientēt savu ražošanu un piedāvāt konkurējošus produktus īsā laika periodā, neradot būtiskus papildu izdevumus. Izpētē tika konstatēts, ka tirgū

²⁶ Komisijas Paziņojums par jēdziena “konkrētais tirgus” definīciju Savienības konkurences tiesībās (C/2024/1645), 23. punkts.

²⁷ EK 02.10.2017. lēmums lietā Nr. AT.39813 *Baltic rail*, 138. punkts

²⁸ Komisijas Paziņojums par jēdziena “konkrētais tirgus” definīciju Savienības konkurences tiesībās (C/2024/1645), 32.–37. punkts.

pastāv vairāki ražotāji, kuri piedāvā funkcionāli līdzvērtīgus fotoradarus, kas atbilst tiesību aktos noteiktajām prasībām un ir piemēroti izmantošanai stacionārajās vai mobilajās vietās.

- 57 Līdz ar to KP secina, ka tirgū pastāv faktiskas piedāvājuma aizstājamības iespējas un tehnoloģiski atšķirīgi radari, piemēram, doplera vai lāzera sistēmas, var tikt savstarpēji aizstāti, nodrošinot vienlīdzīgu pamatfunkcionalitāti, t. i., ātruma kontroli.
- 58 Līdz ar to konkrētais preces tirgus Lietā nosakāms ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgus. Tomēr, ņemot vērā, ka Lietā šis nav tieši ietekmētais tirgus, KP atstāj tirgus definīciju atvērtu attiecībā uz aizstājamību starp uzstādīšanas veidu (mobilie vai stacionārie fotoradari) un tehnoloģijām (doplera vai lāzera).

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

- 59 Ģeogrāfiskā tirgus noteikšana ir atkarīga no vairākiem faktoriem, kas raksturo fotoradaru un licenču pieejamību, piegādes struktūru un klientu izvēles iespējas.
- 60 Lai noteiktu ģeogrāfiskā tirgus apjomu, KP vērtē klientu iespējas aizvietot vienas valsts fotoradaru ražotājus ar citu valstu ražotājiem. Šajā gadījumā pircēji (klienti) ir valsts iestādes vai pašvaldības, kas organizē publiskos iepirkumus. Lai gan katrā Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstī pastāv atšķirīgas normatīvās prasības, kas attiecas uz ātruma kontroles kameru sertifikāciju un datu aizsardzību, šie šķēršļi nav pietiekami būtiski, lai nacionālos tirgus pilnībā nošķirtu no pārējā Eiropas tirgus.
- 61 Pirmkārt, Publisko iepirkumu Direktīva 2014/24/ES paredz, ka visiem ES uzņēmumiem ir vienlīdzīgas iespējas piedalīties publiskajos iepirkumos, kas samazina nacionālo tirgu izolāciju un veicina konkurenci starptautiskajiem ražotājiem, kā arī lielākā daļa iepirkumu tiek organizēti atklātos konkursos, kur var piedalīties arī ārvalstu piegādātāji.
- 62 Otrkārt, pierādījumi no faktiskiem publiskajiem iepirkumiem norāda, ka starptautiski uzņēmumi, kā, piemēram, Gatso (vai tā izplatītāji), piedalās konkursos visā ES, kas norāda uz tirgus integrāciju ES mērogā, proti, ražotāji piegādā to fotoradarus visā ES. Nacionāla ražošana un pārdošana, ņemot vērā mazo pircēju skaitu, visdrīzāk, nesasniegta pietiekamu mērogu tirgus dalībnieka (ražotāja) darbībai.
- 63 Turklāt iepirkumu procedūrās nereti tiek izmantoti kritēriji, kas neierobežo piekļuvi citas valsts uzņēmumiem, bet gan balstās uz tehniskajiem un funkcionālajiem parametriem.
- 64 Fotoradaru ražotāji var piedāvāt savus produktus vairākās valstīs, izmantojot vietējos izplatītājus un pārstāvjus. Lai gan atsevišķās dalībvalstīs pastāv nacionālās sertifikācijas prasības, kā, piemēram, Latvijā attiecībā uz fotoradaru verificēšanu, tomēr tās nerada būtiskus šķēršļus starptautisko piegādātāju ienākšanai tirgū. Piemēram, Gatso nodrošina savu klātbūtni, izmantojot savu izplatītāju tīklu, kas tam ļauj piedāvāt ātruma kontroles kameras dažādās ES dalībvalstīs, neveidojot katrā valstī atsevišķus ražošanas vai servisa centrus, bet balstoties uz vietējo izplatītāju starpniecību.
- 65 Līdz ar to konkrētais ģeogrāfiskais tirgus attiecībā uz radaru ražošanu nosakāms vismaz ES/Eiropas Ekonomikas zona (turpmāk – EEZ) teritorijā.

Konkrētais tirgus

- 66 KP konkrēto tirgu definē kā ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgu vismaz ES/EEZ teritorijā. KP šī tirgus definīciju atstāj atvērtu, jo precīza definēšana nav būtiska pārākuma izvērtēšanai šajā Lietā.

5.2. Gatso RT4 programmatūras licenču izplatīšanas tirgus

Konkrētās preces tirgus

- 67 Analizējot konkrētā ražotāja fotoradaru izplatīšanas modeli Latvijā, tai skaitā programmatūras izmantošanas tiesību licencēšanu un ar šiem fotoradariem saistītos pēcpārdošanas pakalpojumus, KP secina, ka minētie pakalpojumi veido nošķiramu un patstāvīgu pēcpārdošanas tirgu, kas ir nodalāms no vispārējā fotoradaru ražošanas tirgus. Šāda tirgus izdalīšana pamatojama ar to, ka attiecīgie pakalpojumi kļūst aktuāli tikai pēc primārā produkta fotoradara iegādes. Turklāt šāda pieeja saskan gan ar Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) nostiprināto praksi līdzīgās lietās,²⁹ gan ar tirgus definēšanas vadlīnijām,³⁰ kurās norādīti kritēriji par to, kādos apstākļos tirgi ir izdalāmi atsevišķi.
- 68 Saskaņā ar EK izstrādātajām tirgus definēšanas vadlīnijām³¹ (turpmāk – Vadlīnijas) noteiktos gadījumos ilglietojama produkta (primārā produkta) iegāde un lietošana neizbēgami rada pieprasījumu pēc ar to saistīta produkta (sekundārā produkta), piemēram, programmatūras lietošanas licencēm, uzturēšanas pakalpojumiem vai rezerves daļām. Šādās situācijās starp primāro un sekundāro produktu veidojas strukturāla saikne, kas bieži tiek kvalificēta kā pēcpārdošanas tirgus.³² Definējot attiecīgo tirgu un novērtējot konkurences apstākļus, EK ņem vērā arī konkurences spiedienu, kas pastāv šajos saistītajos tirgos, tai skaitā sekundāro produktu piegādes alternatīvas un pakalpojumu aizvietojamību.
- 69 Vadlīniju 101. punkta a)–d) apakšpunktos ir norādīti konkrēti faktori, kas jāņem vērā, lai pamatoti noteiktu, vai attiecīgajā gadījumā ir jādefinē vienots sistēmas tirgus vai arī primārā un sekundārā produkta tirgi būtu izdalāmi atsevišķi. Šie faktori ietver:
- a) to, vai klienti, iegādājoties primāro produktu, ņem vērā visa aprites cikla kopējās izmaksas;
 - b) to, cik būtiskas ir izmaksas par sekundārajiem produktiem salīdzinājumā ar primārā produkta izmaksām;
 - c) primāro produktu savstarpējās aizstājamības pakāpi un klientu pārorientēšanās izmaksas uz citiem primārajiem produktiem;
 - d) to, vai pastāv piegādātāji, kas specializējas tikai sekundāro produktu nodrošināšanā, un vai to skaits ir ierobežots.³³
- 70 Izvērtējot fotoradaru izplatīšanas sistēmu Latvijā atbilstoši Vadlīniju 101. punkta a)–d) apakšpunktos norādītajam uzturēšanas pakalpojumi neveido vienotu sistēmas tirgu, un būtu jāizdala atsevišķs sekundārais programmatūras licenču tirgus.
- 71 Pirmkārt, CSDD fotoradaru iegādes brīdī, ņemot vērā Lietas apstākļus, nav izvērtējusi ar licencēm saistītās ilgtermiņa kopējās izmaksas, kas liecina par to, ka šie elementi netiek uztverti kā vienots piedāvājums. CSDD iepirkumu dokumentācijā nav norāžu, ka lēmumi par fotoradaru iegādi būtu balstīti uz pilna dzīves cikla izmaksu analīzi vai uz ilgtermiņa piesaisti konkrētam piegādātājam. Tā vietā licences un uzturēšanas pakalpojumi tiek iepirkti atsevišķos iepirkumos pēc radaru iegādes, balstoties uz attiecīgajām budžeta iespējām un izpildes līgumu

²⁹ EK 22.09.1999. lēmums Lietā Nr. IV/34.330 Pelikan / Kyocera, 61. rindkopa,

EK lēmums Lietā Nr. IV/E 2/36.431 Info-Lab/Ricoh (1999),

EST 24.11.2011. lēmums Lietā Nr. T-296/09 European Federation of Ink and Ink Cartridge Manufacturers (EFIM) v European Commission (2011),

EK lēmums COMP/E-1/39097 – Watch Repair,

EK 13.12.2011. lēmums lietā COMP/C-3/39.692-IBM Maintenance Services.

³⁰ Komisijas Paziņojums par jēdziena “konkrētais tirgus” definīciju Savienības konkurences tiesībās (C/2024/1645), 101. rindkopa.

³¹ Turpat.

³² Turpat, 99. rindkopa.

³³ Turpat, 101. rindkopa.

noteikumiem. Tas norāda, ka klienti, kā, piemēram, CSDD, katru komponenti (fotoradaru un licenci) izvērtē individuāli, nevis kā daļu no vienotas, integrētas sistēmas. Šāda pieeja nav raksturīga vienotam sistēmas tirgum, kur iepirkuma brīdī tiek veikta vienota plānošana ilgtermiņā. Atbilstoši Vadlīniju 101. punkta a) apakšpunktā noteiktajam, ja pircēji neveido izvēli, balstoties uz kopējo ekspluatācijas izmaksu aprēķinu, tas liecina par to, ka attiecīgie tirgi ir nodalāmi.

- 72 Otrkārt, fotoradaru tehnoloģiskā specifika un saderības prasības ar esošo infrastruktūru būtiski ierobežo klientu iespējas pāriet uz cita ražotāja risinājumiem. Šīs pārorientēšanās iespējas vēl vairāk kavē augstās pārslēgšanās izmaksas (proti, būtu jāiegādājas jauni fotoradari). Rezultātā klienti, kas sākotnēji izvēlas noteikta ražotāja radarus, zaudē iespēju tos vēlāk aizvietot ar cita ražotāja produktiem, kas liecina par patērētāju ieslēdzošu efektu. Līdz ar to vienota sistēmas tirgus pieeja šādās situācijās nav piemērota, ja klienti pēc sākotnējā lēmuma vairs nevar brīvi mainīt primārā produkta piegādātāju, pastāv risks, ka šī atkarība no sākotnējā piegādātāja nostiprināsies arī attiecībā uz saistītajiem sekundārajiem produktiem, veidojot noslēgtu un mazāk konkurētspējīgu tirgus struktūru sekundārajā tirgū. Atbilstoši Vadlīniju 101. punkta c) apakšpunktā noteiktajam, sistēmas tirgus pieeja ir pamatota gadījumos, kad ir augsta primāro produktu savstarpējās aizstājamības pakāpe un zemas pārorientēšanās izmaksas starp primārajiem produktiem, tomēr šajā gadījumā spēcīgais patērētāju ieslēdzošais efekts būtiski ierobežo iespējas pāriet uz citu ražotāju.
- 73 Treškārt, sekundārajā tirgū pastāv komersanti, kuru darbība ir nodalīta no primārā produkta ražošanas un pārdošanas un kuri specializējas vienīgi ar fotoradaru ekspluatāciju saistītu pakalpojumu sniegšanā. Latvijā šādus pakalpojumus nodrošina, piemēram, Burde un Jarva, kas darbojas kā Gatso produktu licenču izplatītāji un uzturēšanas pakalpojumu sniedzēji. Šie uzņēmumi paši neizstrādā iekārtas vai programmatūru, bet veic tikai sekundāros (pēcpārdošanas) pakalpojumus, darbojoties kā no ražotāja neatkarīgi izplatītāji. Šāda sadale starp primārā produkta piegādātāju un pēcpārdošanas pakalpojumu sniedzējiem apliecina, ka pēcpārdošanas tirgus strukturāli atšķiras no primārā tirgus. Tādējādi šos tirgus iespējams definēt atsevišķi, ņemot vērā to atšķirīgo struktūru. Atbilstoši Vadlīniju 101. punkta d) apakšpunktā noteiktajam, sistēmas tirgus nosakāms tad, ja sekundāro produktu tirgū (šajā gadījumā fotoradaru licenču izplatīšanas tirgū) nav vai ir ļoti maz piegādātāju, kas specializējas tikai sekundārajā produktā. Tā kā Latvijā šādi piegādātāji pastāv, KP secina, ka sekundārais tirgus ir definējams atsevišķi.
- 74 Tas, ka CSDD iepirkumos fotoradari un tiem nepieciešamās Licences tiek vērtētas un iegādātas atsevišķi, neveicot pilna dzīves cikla izmaksu analīzi, liecina, ka šie elementi netiek uztverti kā vienots piedāvājums. Turklāt fotoradaru tehnoloģiskā specifika, augstās pārorientēšanās izmaksas un saderības prasības būtiski ierobežo iespējas mainīt primārā produkta piegādātāju, radot patērētāju ieslēdzošu efektu, kas apgrūtina konkurenci sekundārajā tirgū. Turklāt Latvijas tirgū pastāv komersanti, kas specializējas tikai fotoradaru licenču izplatīšanā un uzturēšanā bez iesaistes iekārtu ražošanā vai pārdošanā, tādējādi apliecinot, ka sekundārais tirgus funkcionē neatkarīgi no primārā. Ņemot vērā minētos aspektus, ir pamatoti uzskatīt, ka sekundārais tirgus (programmatūras licenču vai uzturēšanas pakalpojumu tirgus) ir nošķirams no primārā tirgus (fotoradaru iegādes tirgus).

Pieprasījuma aizvietojamība

- 75 Gatso RT4 fotoradaru programmatūras licences no pieprasījuma viedokļa nav aizvietojamās ar citu piegādātāju risinājumiem, jo šīs licences ir tehnoloģiski piesaistītas tikai Gatso izstrādātajai ātruma kontroles sistēmai. Programmatūras atjauninājumi un licenču aktivizēšana ir cieši

integrēta ar konkrētā ražotāja radaru darbību, tādēļ trešās personas bez ražotāja pilnvarojuma tos nodrošināt nevar.

- 76 Turklāt pieprasījumu šajā pēcpārdošanas tirgū veido vienīgi esošie klienti, kas jau iegādājušies Gatso radarus un kuriem ir jānodrošina to nepārtraukta darbība, uzturēšana un atjaunošana. Tas ietver arī nepieciešamību iegādāties atbilstošas programmatūras licences. Jaunie potenciālie pircēji pieprasījumu šajā tirgū neveido, bet esošie lietotāji faktiski nevar brīvi mainīt fotoradaru licenču izstrādātāju, jo esošā aprīkojuma (fotoradaru) nomaiņa būtu tehniski sarežģīta un ekonomiski neizdevīga.
- 77 Līdz ar to no pieprasījuma puses klienti, piemēram, CSDD, ir pilnībā atkarīgi no Gatso RT4 programmatūras licencēm, jo tikai šo licenču iegāde nodrošina radaru darbību.

Piedāvājuma aizstājamība

- 78 No piedāvājuma (pakalpojumu sniedzēju) viedokļa Gatso RT4 programmatūras licences un ar tām saistītie uzturēšanas pakalpojumi ir cieši saistīti ar konkrēto ražotāju, jo šīs licences tehnoloģiski iespējams nodrošināt tikai Gatso izstrādātajā sistēmā. Tā kā programmatūras atjauninājumi un licenču aktivizēšana ir būtiski saistīti ar Gatso radaru darbību, citi piegādātāji bez ražotāja pilnvarojuma tos nevar izstrādāt un nodrošināt.
- 79 Turklāt būtiski ņemt vērā, ka konkrētā programmatūra, uz ko attiecas licences, tiek izstrādāta specifiski konkrētā ražotāja konkrētajam radaru veidam. Līdz ar to programmatūras izstrāde dažāda veida ražotājiem vai radariem var būt laikietilpīga un saistīta ar apjomīgām izmaksām.
- 80 Piedāvājumu šajā tirgū veido uzņēmumi, kas ir iekļauti Gatso izplatīšanas tīklā un specializējas šo pakalpojumu nodrošināšanā. Šie komersanti cieši sadarbojas ar ražotāju un nereti ir vienīgie šāda veida pakalpojumu sniedzēji konkrētā ģeogrāfiskā teritorijā.
- 81 Ņemot vērā minētos faktorus, KP secina, ka Latvijā pastāv atsevišķs konkrētais tirgus, kas attiecas uz konkrētā ražotāja Gatso RT4 fotoradaru, ar tiem saistīto programmatūras licenču nodrošināšanu, ko īsteno Gatso RT4 ekskluzīvās izplatīšanas sistēmas pilnvarotie izplatītāji.
- 82 Tādējādi KP kā konkrētās preces tirgu nosaka Gatso RT4 fotoradaru programmatūras licenču izplatīšanu.

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

- 83 Kā aprakstīts 4.3. nodaļā, Gatso produktu, tostarp Licenču, izplatīšanas sistēma tiek organizēta, balstoties uz ekskluzīvu izplatītāju principu, noslēdzot līgumus, kuri paredz, ka katram izplatītājam tiek piešķirtas tikai tam paredzētas teritoriālās tiesības konkrētā valstī.
- 84 Ekskluzīvas izplatīšanas gadījumā konkrētā teritorijā darbojas ierobežots izplatītāju skaits, kas kontrolē Licenču pieejamību, cenu politiku un piegādes nosacījumus konkrētajā valstī.
- 85 Analizējot Gatso RT4 fotoradaru un ar tiem saistīto programmatūras Licenču izplatīšanas un pēcpakalpošanas nodrošināšanas struktūru, KP konstatē būtiskas līdzības ar citiem gadījumiem, kuros izplatīšanas sistēma tiek organizēta nacionālā līmenī.
- 86 Kā norādīts iepriekšējā EK praksē, par nacionāla ģeogrāfiskā tirgus esību liecina tādi faktori kā nacionāla pārdošanas un apkalpošanas struktūra, atšķirīgu cenu piemērošana dažādās valstīs, kā arī nepieciešamība pēc vietējās pārstāvniecības un ātras, lokālas piegādes klientiem.³⁴
- 87 Novērtējot Gatso programmatūras Licenču izplatīšanas modeli, KP secina, ka Latvijā Gatso RT4 Licenču nodrošināšana tiek organizēta caur vietējiem pilnvarotiem uzņēmumiem (piemēram, Burde vai Jarva), kas darbojas tikai Latvijas teritorijā. Papildus jānorāda, ka minētie pakalpojumi tiek iegādāti, izmantojot nacionāla līmeņa publiskā iepirkuma procedūras. Lai gan

³⁴ EK 09.11.2006. lēmums lietā Nr. COMP/M.4242 – THERMO ELECTRON / FISHER SCIENTIFIC, 43. rindkopa.

šie iepirkumi formāli nav slēgti citu Eiropas Savienības dalībvalstu piegādātājiem, praksē tie bieži veicina nacionālas piegādes struktūras nostiprināšanos, jo iepirkuma dokumentācija, komunikācija ar pasūtītāju, kā arī piemērojamie normatīvie akti pārsvarā ir pieejami latviešu valodā.

- 88 KP arī secina, ka Gatso izplatītāji dažādās valstīs piemēro atšķirīgas Licenču cenas un piedāvājumu ātrumkontroles licenču nodrošināšanai. Gatso izplatīšanas modelis nosaka, ka katras valsts pilnvarotais izplatītājs tos nosaka patstāvīgi, pielāgojoties vietējo klientu prasībām un tirgus apstākļiem. Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju, kura iegūta no Gatso izplatītājiem citās valstīs, katrs izplatītājs nosaka cenu neatkarīgi.³⁵
- 89 Turklāt piedāvājuma nosacījumi, piemēram, tas, vai licences ir jāiegādājas atsevišķi, ir atkarīgi no izplatītāja. Latvijā tās ir nepieciešams obligāti iegādāties, kamēr citi Gatso fotoradaru izplatītāji, kā, piemēram, Meditronik, norāda, ka šādu licenci nepiedāvā atsevišķi,³⁶ savukārt Equans to neizdala kā patstāvīgu produktu, bet uzskata par beztermiņa licenci, kas ietilpst produkta iegādē.³⁷ Rezultātā piedāvājumi starp dalībvalstīm atšķiras, kas apliecina tirgus segmentāciju nacionālā līmenī.
- 90 Gatso gadījumā Licences tiek nodrošinātas tikai konkrētās valsts teritorijā, ražotājam noslēdzot sadarbības līgumu ar ekskluzīvu izplatītāju katrā dalībvalstī. Attiecīgais izplatītājs ir atbildīgs par pakalpojumu pieejamību konkrētajā teritorijā, un pārējiem izplatītājiem nav tiesību sniegt pakalpojumus ārpus savas piešķirtās teritorijas.³⁸
- 91 Šāda izplatīšanas struktūra, kas balstīta uz teritoriālās ekskluzivitātes principu un ļauj piemērot diferencētu cenu politiku dažādos tirgos³⁹, kā arī situācija, kurā pasīvā pārdošana pirmšķietami ir aizliegta, nostiprina secinājumu, ka Latvijas teritorija ir atsevišķs ģeogrāfiskais tirgus.
- 92 Līdz ar to kā konkrēto ģeogrāfisko tirgu attiecībā uz Gatso RT4 programmatūras Licenču izplatīšanu KP nosaka Latvijas teritoriju.

Konkrētais tirgus

- 93 KP konkrēto tirgu definē kā Gatso RT4 fotoradaru programmatūras licenču izplatīšanas tirgu Latvijas teritorijā.
- 94 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, KP secina, ka Lietā definējami šādi konkrētie tirgi:
- 1) ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgu vismaz ES/EEZ teritorijā;
 - 2) Gatso RT4 fotoradaru programmatūras licenču izplatīšana Latvijas teritorijā.

VI Dominējošais stāvoklis

- 95 Saskaņā ar KL 1. panta 1. punktu dominējošais stāvoklis ir tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šis dalībnieks vai dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami

³⁵ Meditronik d.o.o. 21.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/781, 6. punkts; Equans 22.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/780, 5. punkts; Polis Service 11.08.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/781, 5. punkts.

³⁶ Meditronik d.o.o. 21.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/781, 5. punkts.

³⁷ Equans 22.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/780, 6. punkts.

³⁸ Gatso un Jarva Izplatīšanas līgums Nr. AGR 15-001 (AGR15-011) (*Gatso - Jarva Izplatīšanas līgums*) noslēgts 26.01.2015., 3.1. punkts.

Gatso un Burde Izplatīšanas līgums AGR noslēgts 14.12.2022. (*Gatso - Burde Izplatīšanas līgums*), 3.1. punkts.

³⁹ Gatso skaidro, ka katrs izplatītājs pievieno cenas maržu (Gatso atbilde 30.06.2023. Nr. b/n uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/575. 12. jaut.).

ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem, piegādātājiem vai patērētājiem.

- 96 Eiropas Savienības Tiesa (turpmāk – EST) dominējošo stāvokli ir definējusi kā uzņēmuma ekonomisko ietekmi, kas ļauj tam konkrētajā tirgū traucēt efektīvu konkurenci un līdz zināmā robežai rīkoties neatkarīgi no saviem konkurentiem, klientiem un arī patērētājiem.⁴⁰ Šis neatkarības jēdziens ir saistīts ar konkurences spiediena intensitāti pret attiecīgo uzņēmumu. Dominējošais stāvoklis liecina par to, ka konkurences spiediens nav pietiekami efektīvs, kā rezultātā attiecīgajam uzņēmumam ilgstoši ir liela ietekme tirgū. Tas nozīmē, ka uzņēmums, pieņemot lēmumus, var nerēķināties ar konkurentu, klientu un visbeidzot – arī patērētāju rīcību un reakciju.⁴¹
- 97 Dominējošā stāvokļa esība parasti izriet no vairāku tādu faktoru kombinācijas, kas katrs atsevišķi ne vienmēr ir noteicošs.⁴² Parasti dominējošu stāvokli rada apstākļu kopums, kas, ja tos aplūko atsevišķi, ne vienmēr ir noteicoši. Šādi apstākļi ir gan tirgus dalībnieka stāvoklis konkrētajos tirgos un tirgus vara, konkurentu tirgus daļas konkrētajā tirgū, gan arī barjeras tirgus dalībnieku ienākšanai un darbības paplašināšanai konkrētajā tirgū. Analīze par attiecīgā uzņēmuma un tā konkurentu stāvokli attiecīgajā periodā sniedz ieskatu par spiedienu, kādu uz šiem uzņēmumiem rada faktiskā konkurence konkrētajā produktu un ģeogrāfiskajā tirgū. Ļoti lielu tirgus daļu pastāvēšana ir svarīgs faktors, jo tās pašas par sevi, izņemot atsevišķus gadījumus, ir pierādījums dominējoša stāvokļa pastāvēšanai.⁴³ Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad uzņēmuma tirgus daļa ir 50 % vai lielāka,⁴⁴ kad faktiski var prezumēt tirgus dalībnieka esību dominējošā stāvoklī.
- 98 Otrs būtiskais faktors dominējoša stāvokļa konstatēšanā ir šķēršļi darbības paplašināšanai un ieiešanai tirgū, kas liedz faktiskajiem konkurentiem izvērst savu darbību tirgū vai liedz potenciālajiem konkurentiem piekļūt tirgum.⁴⁵ Šķēršļus darbības paplašināšanai un ieiešanai tirgū var radīt dažādi faktori, tostarp intelektuālā īpašuma tiesības.⁴⁶ Par šķērslī, kas kavē darbības paplašināšanu un ieiešanu tirgū un izriet no konkrētām iepriekš konstatētām priekšrocībām, cita starpā, tiek uzskatīts arī izplatīšanas un pārdošanas tīkls.⁴⁷

6.1. Dominējošā stāvokļa novērtējums ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas tirgū vismaz ES/EEZ teritorijā

- 99 Kopumā ES fotoradarus piedāvā vairāki tirgus dalībnieki, tostarp Gatso, Attingimus Radar, Mobilis Tecnologia SA, LingDao GmbH un citi. Gatso savā atbildē norādījis, ka tā tirgus daļa

⁴⁰ EST 14.02.1978. spriedums lietā 27/76, *United Brands*, 65. rindkopa; EST 13.02.1979. spriedums lietā 85/76, *Hoffmann-La Roche*, 38. rindkopa.

⁴¹ EST 14.02.1978. spriedums lietā 27/76, *United Brands*, 113.–121. rindkopa; Vispārējās tiesas 28.02.2002. spriedums lietā T-395/94 *Atlantic Container Line*, 330. rindkopa.

⁴² Tiesas 1978. gada 14. februāra spriedums *United Brands* un *United Brands Continental* / Komisija, lieta 27/76, EU:C:1978:22, 66. punkts; 1994. gada 15. decembra spriedums *Gøttrup-Klim u. c. Grovvareforeniger* / *Dansk Landbrugs Grovvareselska*, C-250/92, EU:C:1994:413, 47. punkts.

⁴³ EST 13.02.1979. spriedums *Hoffmann-La Roche* / Komisija, lieta 85/76, EU:C:1979:36, 41. punkts.

⁴⁴ EST 3.07.1991. spriedums *Akzo*/Komisija, C-62/86, EU:C:1991:286, 60. punkts.

⁴⁵ EST 14.02.1978. spriedums *United Brands* un *United Brands Continental* / Komisija, lieta 27/76, EU:C:1978:22, 122. un 124. punkts; EST 13.02.1979. spriedums *Hoffmann-La Roche* / Komisija, lieta 85/76, EU:C:1979:36, 48. punkts.

⁴⁶ EST 6.12.2012. spriedums *AstraZeneca* / Komisija, C-457/10 P, EU:C:2012:770, 186. punkts.

⁴⁷ EST 13.14.1979. spriedums *Hoffmann-La Roche* / Komisija, lieta 85/76, EU:C:1979:36, 48. punkts, un Komisijas 2019. gada 13. maija lēmums lietā AT.40134 – *AB InBev* alus tirdzniecības ierobežojumi, 74. punkts.

ES līmenī ir ievērojami zem 50 %.⁴⁸ Šāds rādītājs ir ievērojami zem dominējošā stāvokļa prezumpcijas robežas, kuru ES Tiesa ir noteikusi 50 % apmērā.⁴⁹

- 100 Ņemot vērā iepriekš paustos apsvērumus, KP ieskatā, Gatso neatrodas dominējošā stāvoklī ātruma mērīšanas tehnisko līdzekļu (fotoradaru) ražošanas un pārdošanas tirgū ES teritorijā.
- 101 Ņemot vērā, ka Burde neveic saimniecisko darbību fotoradaru, ražošanas vai pārdošanas tirgū, bet darbojas vienīgi kā Gatso RT4 fotoradaru un ar tiem saistīto programmatūras Licenču izplatītājs un pēc pakalpojumu sniedzējs Latvijas teritorijā, KP nekonstatē, ka arī Burde atrastos dominējošā stāvoklī šajā tirgū.

6.2. Dominējošā stāvokļa novērtējums Gatso RT4 fotoradaru licenču izplatīšanas tirgū Latvijas teritorijā

- 102 Gatso RT4 fotoradaru nepārtrauktas un pilnvērtīgas darbības nodrošināšanai programmatūras Licences ir jāatjauno vismaz reizi gadā, ko CSDD īsteno, organizējot atbilstošus iepirkumus (skatīt 4.4. nodaļu Fotoradaru Licenču iepirkumi).
- 103 Vienlaikus KP konstatē, ka Gatso RT4 fotoradari ir tehnoloģiski savietojami tikai ar konkrētiem RT4 programmatūras risinājumiem, savukārt tiesības uz Licenču izplatīšanu ir nodotas ierobežotam izplatītāju lokam. Attiecīgi tirgū pastāv gan tehnoloģiski, gan juridiski ierobežojumi, kurā Gatso kā fotoradaru un tiem nepieciešamo Licenču ražotājs ir vienīgais, kurš var nodrošināt Licences Gatso RT4 sistēmai. Turklāt tikai uzņēmumi, kuriem Gatso ir piešķīris izplatīšanas tiesības, var Licences piedāvāt tirgū.
- 104 Uzņēmuma ekskluzīva piekļuve būtiskiem ievades resursiem var piešķirt konkrētam tirgus dalībniekam ievērojamu priekšrocību, kas var būt pazīme dominējoša stāvokļa esamībai.⁵⁰ Šajā kontekstā būtisks ievades resurss ir elements, bez kura konkurējošiem uzņēmumiem nav iespējams efektīvi piedalīties tirgū, piemēram, ražotāja piešķirta autorizācija izplatīt programmatūras Licences. Tādēļ, novērtējot iespējamu dominējošo stāvokli, būtiski ir analizēt, vai attiecīgajam uzņēmumam ir piešķirtas šādas Licences izplatīšanas tiesības.
- 105 KP secina, ka izpētes periodā Gatso ir bijuši divi izplatīšanas līgumi attiecībā uz Licenču izplatīšanu: 26.01.2015. noslēgts beztermiņa līgums ar Jarva⁵¹ un 14.12.2022. noslēgts četru gadu līgums ar Burde.⁵²
- 106 Lai nodrošinātu fotoradaru nepārtrauktu darbību pēc Jarva vienpusējās atkāpšanās no iepriekš noslēgtā līguma iepirkuma Nr. CSDD 2020/25 rezultātā, CSDD 04.07.2022. izsludināja jaunu iepirkumu Nr. CSDD 2022/40 "Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu licenču iegāde".
- 107 No EIS pieejamās informācijas izriet, ka konkursā tika saņemts tikai viens piedāvājums no Burde. Kā pamatojums Burde dalībai iepirkumā, tiek pievienota 22.07.2022. parakstīta pilnvara Nr. 1/2022-P 22.07.2022. (turpmāk – Pilnvarojums), kurā Jarva pilnvaro Burde iesniegt piedāvājumu konkursā CSDD 2022/40, un apliecina, ka gadījumā, ja Burde tiks piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, Jarva nodrošinās nepieciešamās Licences,⁵³ un "SIA "JARVA" pēc SIA "Burde B.V." prasības aktivizēs Gatso RT4 radaru licences Sensys Gatso atbalsta portālā".⁵⁴

⁴⁸ Skatīt 4. lp. Gatso atbildes vēstulē, kura saņemta 30.06.2023. Nr. b/n kā atbildes vēstule uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/575.

⁴⁹ EST 3.07.1991. spriedums *Akzo/Komisija*, C-62/86, EU:C:1991:286, 186.–187. punkts.

⁵⁰ EK lēmums 13.07.2011. Lietā AT.39692 – IBM, 28. punkts.

⁵¹ Gatso un Jarva Izplatīšanas līgums Nr. AGR 15-001 (AGR15-011) (*Gatso- Jarva Izplatīšanas līgums*) noslēgts 26.01.2015.

⁵² Gatso un Burde Izplatīšanas līgums AGR noslēgts 14.12.2022. (*Gatso-Burde Izplatīšanas līgums*).

⁵³ Jarva 22.07.2022. Pilnvarojums, Vēstule Nr. 1/2022-P, 8.pielikums Autorizētā pārstāvja pilnvarojums.

⁵⁴ Burde 29.07.2022. atbilde Nr. 29072022 uz CSDD vēstuli Nr. 11.11.-10/1744.

- 108 Šāds pilnvarojuma mehānisms būtībā nodrošina Burde ekskluzīvu piekļuvi attiecīgajām izplatīšanas tiesībām uz Gatso RT4 licencēm un ļauj tai vienīgajai iesniegt piedāvājumu, kas atbilst iepirkuma prasībām.
- 109 Gatso Licences lietošanas noteikumu 7.5. punkts paredz,⁵⁵ ka “*Sensys Gatso piešķir Licences turētājam neekskluzīvu, nenododamu licenci programmatūras lietošanai saskaņā ar šeit izklāstītajiem noteikumiem un nosacījumiem. Kamēr šī licence ir spēkā, Licences turētājs var īslaicīgi vai pastāvīgi nodot savu licencētās programmatūras lietošanu uz aizstājēj sistēmu, ja Licences turētājs iesniedz Sensys Gatso rakstisku paziņojumu par šādu nodošanu*”. KP ieskatā, ir pamatoti secināt, ka laikā, kad Jarva ir nodevusi Licenču izplatīšanas tiesības uzņēmumam Burde, tā ir īslaicīgi zaudējusi tiesības pati izplatīt Licenci.
- 110 Sarunā ar KP Jarva valdes loceklis [BA] skaidroja, ka lēmums pilnvarot Burde piedalīties iepirkumā Nr. CSDD 2022/40 bija saistīts ar to, ka Jarva iepirkuma izsludināšanas brīdī bija nodokļu parāds, kas liedza komersantam piedalīties publiskajā iepirkumā.⁵⁶
- 111 Par to, ka uzņēmums Jarva faktiski ir izbeidzis savu darbību kā Gatso RT4 stacionāro ātruma mērīšanas iekārtu programmatūras Licenču izplatītājs Latvijas teritorijā, liecina KP rīcībā esošā informācija, ka 10.11.2022. uzņēmums Jarva ir nodevis savu ātruma kontroles nodrošināšanas biznesa daļu uzņēmumam Burde.⁵⁷
- 112 Jarva vēstulē, kas datēta ar 22.11.2022., CSDD ziņo, ka 10.11.2022. uzņēmums Jarva pārdeva savu Ātruma kontroles nodrošināšanas biznesa daļu uzņēmumam Burde, norādot:
- “2022. gada 10. novembrī uzņēmums JARVA SIA pārdeva savu Ātruma kontroles nodrošināšanas biznesa daļu uzņēmumam BURDE B.V. SIA. Uzņēmums BURDE B.V. SIA pārņems SIA JARVA noslēgtos līgumus un turpinās to izpildi. Burde B.V. SIA nodrošinās visas saistības ar ārvalstu partneri – Sensys Gatso Group no 2022.gada 23.novembra. SIA Burde B.V. ir tiesīga kā pieredzes atsauces izmantot visus līdzšinējos SIA JARVA projektus.”*⁵⁸
- 113 Tādējādi Jarva faktiski jau bija izbeigusi savu darbību kā Gatso programmatūras Licenču izplatītājs, vispirms pārpilnvarojot Burde piedalīties iepirkumā Nr. CSDD 2022/40 “Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu licenču iegāde”, bet vēlāk arī pārdodot savu ātruma kontroles nodrošināšanas biznesa daļu uzņēmumam Burde. Šie apstākļi norāda uz Jarva faktisku izstāšanos no Gatso RT4 fotoradaru programmatūras licenču izplatīšanas tirgus, kā arī tiesību nodošanu Burde, kas no Pilnvarojuma brīža kļuva par vienīgo tirgus dalībnieku.
- 114 14.03.2023. uzņēmums Jarva ar vēstuli Nr. 7/2023-N,⁵⁹ atbildot uz CSDD vēstuli Nr. 11.11.-10/2129,⁶⁰ informēja, ka uzņēmums vairs nav konkrētā ražotāja autorizēts pārstāvis, jo savstarpēju sarunu ceļā starp ražotāju Gatso līdzšinējo izplatītāju Jarva un jauno izplatītāju Burde tika panākta vienošanās par izplatīšanas tiesību nodošanu. Faktiski ar šo vienošanos Jarva ir izbeigusi savu juridisko statusu kā Gatso produktu izplatītājs Latvijā.
- 115 Novērtējot faktisko situāciju, KP secina, ka pārkāpuma periodā uzņēmumam Burde bija tiesības vienīgajai izplatīt Gatso RT4 programmatūras Licences Latvijas teritorijā. Jarva šajā laikā

⁵⁵ Gatso, 20.12.2022. Pārdošanas, piegādes un apmaksas noteikumi.

⁵⁶ 25.09.2024. protokola par Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. un/vai 5. punktā paredzēto procesuālo darbību veikšanu Tīraines ielā 1, Rīgā, 3. pielikuma 25.09.2024. Konkurences padomes un sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Eunomia Traffic AG” izpilddirektora un sabiedrības ar ierobežotu atbildību “JARVA” īpašnieku [BA] sarunu protokols, laiks -16.01.

⁵⁷ Jarva vēstule 22.12.2022. b/n CSDD (Par saistību nodošanu).

⁵⁸ Turpat.

⁵⁹ Jarva 14.02.2023. vēstule Nr. 7/2023-N.

⁶⁰ CSDD 13.03.2023. vēstule Nr. 11.11.-10/2129.

Licences izplatīt nevarēja, tādējādi Burde faktiski ieņēma ekskluzīvu stāvokli Licenču piegādē Latvijas tirgū. Līdz ar to Burde atradās monopolstāvoklī, kas izrietēja no tai piešķirtajām ekskluzīvajām Licences izplatīšanas tiesībām.

- 116 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, KP secina, ka laika periodā no 25.08.2022. līdz 29.07.2023., t. i., laika posmā no iepirkuma Nr. CSDD 2022/40 izpildes perioda pirmās dienas līdz iepirkuma Nr. CSDD 2022/69 izpildes perioda pēdējai dienai, Burde atradās dominējošā stāvoklī Gatso RT4 fotoradaru programmatūras Licenču izplatīšanas tirgū Latvijas teritorijā. Minētais periods noteikts, ņemot vērā pārkāpuma būtību un ilgumu, kā arī CSDD iebildumus par Licenču cenas paaugstināšanos. Šajā laikā faktiski tikai Burde bija tiesīga un spējīga nodrošināt Gatso RT4 programmatūras Licenču piegādi Latvijas tirgū.
- 117 **Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, KP secina, ka laika periodā no 25.08.2022. līdz 29.07.2023. Burde atradās dominējošā stāvoklī Gatso RT4 fotoradaru programmatūras Licenču izplatīšanas tirgū Latvijas teritorijā.**

VII Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana

- 118 KL 13. panta pirmajā daļā noteikts, ka jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkāda veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Atbilstoši šī panta 4. punktam dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties kā netaisnīgu pārdošanas cenu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana.
- 119 Viens no netaisnīgas cenas piemērošanas veidiem ir pārmērīgu cenu noteikšana. Pārmērīgu cenu piemērošanas gadījumā tirgus dalībnieks, kas atrodas dominējošā stāvoklī, iegūst pārmērīgu peļņu, uzspiežot saviem klientiem īpaši augstas un netaisnīgas cenas, kuras nevar pamatot ar leģitīmiem apsvērumiem. Šādas rīcības rezultātā tiek ekspluatēti patērētāji, pārmaksājot par attiecīgajām precēm un pakalpojumiem – patērētāji maksā vairāk nekā tirgū, kurā pastāv efektīva konkurence.⁶¹
- 120 Tirgus dalībniekiem, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir īpaša atbildība⁶² un tie var tikt ierobežoti to tiesībās veikt darbības vai tādus pasākumus, kas paši par sevi nav uzskatāmi par ļaunprātīgu rīcību⁶³, kas konkrētajā gadījumā būtu brīvība noteikt preces vai pakalpojuma pārdošanas cenu.
- 121 Dominējošā tirgus dalībnieka īpašās atbildības faktiskais tvērums ir jāizvērtē, ņemot vērā katras lietas konkrētos apstākļus.⁶⁴ Atbilstoši EST judikatūrai ļaunprātīga rīcība ir objektīvs jēdziens⁶⁵ un rīcība var būt ļaunprātīga neatkarīgi no līdzekļiem un darbībām, ar kādām tā tiek panākta⁶⁶.

7.1. Cenu pārmērīguma novērtējuma principi

- 122 Pārmērīgas cenas ir viena no tirgus varas ļaunprātīgas izmantošanas – netaisnīgu cenu noteikšana – formām. Tiesu praksē ir atzīts, ka cena ir atzīstama par netaisnīgu, ja dominējošs tirgus dalībnieks izmanto savu tirgus varu tādā veidā, lai gūtu komerciālus labumus, kurus tas negūtu normālas un pietiekami efektīvas konkurences apstākļos.⁶⁷ Cena ir pārmērīga, ja tai nav

⁶¹ O'Donoghue R., Padilla A.J., The law and economics of article 102 TFEU. Third edition. Oxford, New York, NY : Hart Publishing, 2020, p.894.

⁶² EST 02.09.2009. spriedums lietā C-202/07P, *France Telecom*, 105. rindkopa

⁶³ EST 09.09.2009. spriedums lietā T-301/04, *Clearstream Banking AG and Clearstream International SA*, 133. rindkopa.

⁶⁴ EST 16.03.2000. spriedums lietā C-395/96 P un C-396/96 P, *Compagnie maritime belge transports a.o.*, 114. rindkopa

⁶⁵ EST 16.07.2015. spriedums lietā C-170/13, *Huawei Technologies Co. Ltd.*, 45. rindkopa.

⁶⁶ EST 12.12.2000. spriedums lietā T-128/98, *Aéroports de Paris v Commission*, 170. rindkopa.

⁶⁷ EST 14.02.1978. spriedums lietā C-27/76, *United Brands*, 249. rindkopa.

saprātīgas saistības ar preces ekonomisko vērtību – tādas cenas pieprasīšana ir uzskatāma par ļaunprātīgu rīcību.⁶⁸

- 123 Proti, cena ir pārmērīga, ja starp faktiskajām izmaksām un faktiski pieprasīto samaksu (cenu) pastāv pārmērīga disproporcija. Dabiska vai ievērojama peļņa vēl nenozīmē pārmērīgumu. Pārmērīgums rodas tad, ja tirgus dalībnieks noteicis tādu cenu, kuru, nepastāvot dominējošam stāvoklim un pastāvot konkurencei, no saimnieciskas racionalitātes viedokļa nekādos apstākļos tirgus dalībnieks nebūtu noteicis.⁶⁹
- 124 EST savā praksē ir norādījusi, ka, lai noteiktu, vai dominējošā tirgus dalībnieka piemērotā cena ir pārmērīga un netaisnīga, un līdz ar to ļaunprātīga, var tikt izmantotas dažādas metodes.⁷⁰ Tiesu praksē ir nostiprināta un skaidrota divu soļu metode (turpmāk – *United Brands* tests), kas (1) pirmajā solī paredz izvērtēt, vai tirgus dalībnieka gūtā peļņa, piedāvājot konkrēto preci/pakalpojumu, ir pārmērīga, objektīvi nosakot, vai starpība starp faktiskajām izmaksām un piemēroto cenu ir pārmērīga. Savukārt (2) otrais solis paredz izvērtēt, vai konstatētā pārmērīga cena ir netaisnīga pati par sevi vai salīdzinājumā ar konkurējošām precēm.⁷¹ Lai nenonāktu pie kļūdaina secinājuma par pārmērīgu cenu eksistenci, ir nepieciešams konstatēt, ka otrajā solī minētie kritēriji izpildās kumulatīvi.⁷²
- 125 *United Brands* testa otrā soļa mērķis ir izvērtēt, vai pastāv leģitīmi iemesli pirmajā solī identificētajai pārmērīgajai starpībai starp preces/pakalpojuma faktiskajām izmaksām un piemēroto cenu, kas vēl nav atspoguļoti izmaksu analīzē. Piemēram, dominējošā tirgus dalībnieka pārmērīgā peļņa var daļēji vai pilnībā atspoguļot tā pārāku efektivitāti (salīdzinājumā ar citiem tirgus dalībniekiem) ražošanā vai produkta pārdošanā.⁷³ Tāpat dominējošais uzņēmums var būt uzņēmies riskus, veicis ieguldījumus, uzlabojis produktu vai veicis inovācijas, kas var padarīt pirmajā solī nesamērīgo peļņu daļēji vai pilnībā attaisnojamu, savā ziņā tirgus dalībniekam atlīdzinot tā centienus veicināt konkurenci konkrētajā tirgū. Tomēr ir svarīgi norādīt, ka arī šādi iemesli neattaisno jebkura līmeņa nesamērīgas cenas piemērošanu.⁷⁴ Šiem faktoriem, izvērtējot iespējamo netaisnīgumu, ir jāpiešķir atbilstoša nozīme, ņemot vērā lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.
- 126 Veicot dominējošā tirgus dalībnieka noteiktās cenas salīdzinājumu ar etaloncenām⁷⁵, jāņem vērā, ka šāda etaloncena atsevišķām precēm un/vai pakalpojumiem var nepastāvēt – tādā gadījumā ir jāpamato, kāpēc šādu salīdzinājumu nav iespējams veikt.⁷⁶
- 127 No līdzšinējās konkurences tiesību prakses ES, kā arī Latvijas līmenī ir secināms, ka ir iespējami šādi etaloni jeb salīdzinājumi:
- 1) cenu salīdzinājums starp tirgiem vai konkurentiem – šajā gadījumā nav nepieciešams, lai “salīdzinošais” produkts/pakalpojums nāk no tā paša konkrētā tirgus, no kura nāk

⁶⁸ Turpat, 250. rindkopa.

⁶⁹ Senāta 16.05.2011. sprieduma lietā Nr. SKA-8/2011, A42537406, 10. punkts. Ar atsauci uz EST 05.10.1994. sprieduma lietā „*Centre d'insémination de la Crespelle/Coopérative de la Mayenne*”, C-323/93, ECLI:EU:C:1994:368, 25. rindkopa.

⁷⁰ EST 14.02.1978. spriedums lietā C-27/76, *United Brands*, 253. rindkopa.

⁷¹ Senāta 2018. gada 6. februāra sprieduma lietā Nr. SKA-7/2018, ECLI:LV:AT:2018:0206.A43012613.2.S, 17. punkts, EST 14.02.1978. spriedums lietā C-27/76, *United Brands*, 251.–252. rindkopa.

⁷² Apvienotās Karalistes Konkurences lietu apelācijas tirbunāla (Competition Appeal Tribunal) 07.06.2018. lēmums lietā Nr. 1275-1276/1/12/17, *Pfizer UK Limited and others v Competition and Markets Authority*, CAT 11, 366. rindkopa

⁷³ European Commissions 28.11.2018. submission the OECD roundtable on Excessive Pricing in Pharmaceuticals, 11. rindkopa.

⁷⁴ EK 10.02.2021. lēmums lietā AT.40394, *Aspen*, 163. rindkopa.

⁷⁵ O'Donoghue R., Padilla A.J., *The law and economics of article 102 TFEU*. Third edition. Oxford, New York, NY : Hart Publishing, 2020, 916. lpp.

⁷⁶ Turpat, 907. lpp.

dominējošā tirgus dalībnieka produkts ar iespējamo pārmērīgo cenu. Piemēram, lietā *Bodson* EST atsaucās uz iespēju salīdzināt dominējošā uzņēmuma cenas un “cenas, kas noteiktas citur”, t. i., tirgū, uz kuru neattiecas tādi paši noteikumi kā uz tirgu, kurā darbojas dominējošais tirgus dalībnieks⁷⁷;

- 2) ģeogrāfiskais cenu salīdzinājums – EST ir atzinusi, ka cenu atšķirības starp dalībvalstīm var būt pārmērīgas, ja tās ir nepamatotas un īpaši augstas (*significant in size*)⁷⁸. Var tikt salīdzinātas tā paša dominējošā tirgus dalībnieka piedāvātās cenas citās valstīs vai arī līdzīgu produktu/pakalpojumu cenas, ko piedāvā citi tirgus dalībnieki dažādās dalībvalstīs. Vienlaikus, veicot ģeogrāfisko salīdzinājumu, ir jāņem vērā dažādos tirgus apstākļus salīdzināmajās dalībvalstīs.
- 128 Veicot etalonu salīdzinājumu, ir jāsecina, ka cena ne tikai bija augstāka par attiecīgo etalonu, bet bija ievērojami augstāka par to. Proti, ir jākonstatē nozīmīgs un paliekošs (*significant and persistent*) cenas kāpums, tomēr nav tāda minimālā sliekšņa attiecībā uz atšķirību starp iespējami pārmērīgo cenu un etaloncenu, lai varētu visos gadījumos pateikt – šī atšķirība liecina par pārmērīgu cenu. Viss ir atkarīgs no katras lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, tai skaitā konkrētā tirgus īpašībām un tā, kas konkrētajā gadījumā ir uzskatāms par nozīmīgu un paliekošu cenas kāpumu.⁷⁹
- 129 Gadījumos, kad pastāv vairākas iespējamās pārmērīgas cenas novērtējuma metodes, EST ir norādījusi, ka konkurences iestādei ir tiesības izvēlēties tās ieskatā atbilstošāku novērtējuma metodi, nosakot tās piemērošanu. Proti, ir jāņem vērā, ka “[...] iestādei ir zināma rīcības brīvība un ka nepastāv vienīgā pareizā novērtējuma metode”⁸⁰. Attiecībā uz izvēlēto novērtējuma metodi nozīme ir tam, ka metode pati par sevi “ir uzskatāma par derīgu”.⁸¹
- 130 Piemēram, EK *Aspen* lietā konstatēja pārmērīgas cenas, jo atsevišķu Aspen ražoto zāļu 7 gadu periodā pieauga par 180–431 % un šis cenu kāpums netika pamatots ar izmaksu pieaugumu, inovāciju vai jebkādu citu uzlabojumu.⁸²

7.2. Intervences nepieciešamība

- 131 Šķietami varētu domāt, ka pārmērīgas cenas ir acīmredzams dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas gadījums. Tirgus dalībnieks ar noteiktas pakāpes dominanci tirgū un faktisku imunitāti no normāliem konkurences stimuliem, var pastāvīgi noteikt pārmērīgas cenas, tam rezultējoties acīmredzamā ļaunprātībā.⁸³
- 132 Bet parasti acīmredzams pārkāpums tas tomēr nav, jo pastāv virkne argumentu pret intervenci šādās lietās. Pirmkārt, intervences, kas ierobežo cenu noteikšanas brīvību var samazināt stimulus investēt un ieviest inovācijas, jo tiek samazināta potenciālā peļņa no šādiem investīciju lēmumiem. Otrkārt, pārmērīgu cenu pierādīšana ir sarežģīts uzdevums praktiski un prasa detalizētu analīzi. Treškārt, pārmērīgas cenas visdrīzāk nav problēma tirgos ar zemām vai vidējām ienākšanas barjerām, jo šādos apstākļos tirgus dalībnieki nav ieinteresēti noteikt pārmērīgas cenas, kas novestu pie jaunu tirgus dalībnieku ienākšanas. Pastāv arī citi iemesli

⁷⁷ EST 04.05.1988. sprieduma lietā Nr. 30/87, *Bodson v Pompes funèbres libérées*, 31. rindkopa.

⁷⁸ O'Donoghue R., Padilla A.J., *The law and economics of article 102 TFEU*. Third edition. Oxford, New York, NY : Hart Publishing, 2020, 923. lpp.

⁷⁹ EST 14.09.2017. spriedums lietā C-177/16, *Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra / Latvijas Autoru apvienība v Konkurences padome*, 55. rindkopa.

⁸⁰ Turpat, 49. rindkopa.

⁸¹ Turpat, 38. rindkopa.

⁸² EK 10.02.2021. lēmums lietā AT.40394, *Aspen*.

⁸³ O'Donoghue R., Padilla A.J., *The law and economics of article 102 TFEU*. Third edition. Oxford, New York, NY : Hart Publishing, 2020.

pret intervenci, piemēram, vai konkurences iestādēm patiesi jāieņem kvazi cenu regulatora loma.⁸⁴

- 133 Šie iemesli liecina, ka pārmērīgas cenas ir visai bīstams konkurences tiesību instruments, ko jāizmanto specifiskos gadījumos. Konkurences iestādēm ir dota rīcības brīvība patstāvīgi izlemt, kuros gadījumos konkurences tiesību intervence ir nepieciešama, novērtējot tās potenciālos pozitīvos un, iespējams, arī negatīvos aspektus, kā arī ņemot vērā iestādes prioritātes.
- 134 Lai veicinātu atklātību iestādes darbībā, kā arī ņemot vērā pārmērīgu cenu koncepta piemērošanas potenciālos negatīvos aspektus, KP šajā apakšnodaļā īsi izklāsta galvenos iemeslus intervencei šajā Lietuvā. KP joprojām nav pienākuma tos pamatot katrā lietā, jo pārkāpuma lietas ierosināšana pati par sevi jau liecina par to, ka konkurences iestāde ir atzinusi, ka intervence ir vajadzīga.
- 135 **Pirmkārt**, jāpastāv *augstām un nepārejošām barjerām ienākšanai tirgū*.⁸⁵ Šādos apstākļos tirgus nespēs pašregulēties. Praktiski lietas dalībniekam jābūt monopolstāvoklī (vai gandrīz monopolstāvoklī) vai jākontrolē būtiska infrastruktūra (*essential facility*), kas nav aizvietoājama.
- 136 KP ieskatā, konkrētajā Lietuvā šādas augstas, nepārejošas un faktiski pat nepārvaramas barjeras pastāv, jo Gatso ir izveidojis izplatīšanas sistēmu, kur izplatīšanas tiesības Latvijā faktiski tiek nodotas vienam tirgus dalībniekam. Kā secināts iepriekš, Burde kā Gatso licenču izplatītājs atradās dominējošā stāvoklī.
- 137 **Otrkārt**, šim *monopolstāvoklim jābūt pašreizējo vai pagātnes ekskluzīvo vai īpašo tiesību dēļ*.⁸⁶
- 138 Burdes pagātnes ekskluzīvās tiesības ir radušās tādējādi, ka CSDD ir iegādājusies konkrētos Gatso RT4 radarus, un šobrīd, neiegādājoties cita ražotāja fotoradarus, CSDD nav spējīga iegādāties citas (cita ražotāja/izstrādātāja) licences, kas varētu nodrošināt iegādāto radaru funkcionēšanu. Tādējādi šīs īpašās tiesības izplatīt licences ir radušās fotoradaru iegādes iepirkuma rezultātā.
- 139 **Treškārt**, nevajadzētu pastāvēt citam *efektīvam veidam, kā konkurences iestādei novērst barjeras ienākšanai tirgū*.⁸⁷
- 140 Būtiski ievērot, ka šajā gadījumā nepastāv tādu normatīvu šķēršļu, kas kavē ienākšanu tirgū un kurus konkurences iestāde varētu novērst, īstenojot *advocacy* darbības. Turklāt KP nevar piespiest konkurentus ienākt tirgū un piedalīties iepirkumos, lai tādējādi veidotu konkurenci attiecīgo licenču izplatīšanā.
- 141 **Ceturtkārt**, nevajadzētu pastāvēt *sektora regulatoram*, kas attiecīgo tirgu jau uzrauga.⁸⁸
- 142 Šajā gadījumā sektora regulators, acīmredzami, nepastāv, jo fotoradarus, to licences un attiecīgās cenas Latvijā neuzrauga neviens regulators.
- 143 Tādējādi KP secina, ka izpildās visi četri nosacījumi un intervence šajā gadījumā ir attaisnojama un nepieciešama. Kā jau minēts, šai sadaļai nav nozīmes attiecībā uz Lietas

⁸⁴ The Law and Economics of Article 102 TFEU; Motta, M & De Streel, A 2006, Excessive pricing and price squeeze under EU law. in CD Ehlermann & I Atanasiu (eds), European Competition Law Annual 2003: What is an Abuse of Dominant Position?. Hart, Oxford, pp. 91-125.

⁸⁵ Motta, M & De Streel, A 2006, Excessive pricing and price squeeze under EU law. in CD Ehlermann & I Atanasiu (eds), European Competition Law Annual 2003: What is an Abuse of Dominant Position?. Hart, Oxford, pp. 91-125.

⁸⁶ Turpat.

⁸⁷ Turpat.

⁸⁸ Motta, M & De Streel, A 2006, Excessive pricing and price squeeze under EU law. in CD Ehlermann & I Atanasiu (eds), European Competition Law Annual 2003: What is an Abuse of Dominant Position?. Hart, Oxford, pp. 91-125.

novērtējumu no konkurences tiesību viedokļa, bet tā palīdz izprast iemeslus, kādēļ iestāde konkrētajā gadījumā ir lēmusi lietu ierosināt.

- 144 Papildus tam, KP ieskatā, būtisks vērā ņemams aspekts intervences nepieciešamībai ir tas, ka Lietā ir saistīta ar ceļu satiksmes drošību, jo, piemēram, pastāvot zemākām licenču cenām, CSDD, iespējams, būtu varējusi atvēlēt vairāk līdzekļu ceļu satiksmes drošības nodrošināšanas pasākumiem.

7.3. Fotoradaru programmatūras Licenču cenu pārmērīguma izvērtējums

- 145 Ņemot vērā, ka Lietas izpētes periodā ir notikuši trīs dažādi Iepirkumi, kuros ir iegādātas fotoradaru licences, KP atsevišķi izvērtēs katrā Iepirkumā iesniegto piedāvājumu. Tomēr pirms katra Iepirkuma individuālā izvērtējuma svarīgi noskaidrot, kas nosaka fotoradaru licences gala cenu (izplatītājs vai ražotājs), lai konkretizētu subjektu atbildību, un katra tirdzniecības ķēdes dalībnieka iesaisti licences cenas veidošanas procesā, nosakot, tieši kurā posmā cenas pieaugums ir izveidojies.
- 146 Papildus jānorāda, KP ir konstatējusi, ka Lietas izpētes periodā Jarva īpašnieks un valdes priekšsēdētājs [BA], lai arī juridiski piesaistīts Burdei kā darbinieks bijis 2022. gada jūnijā un jūlijā⁸⁹, faktiski darbojās un pārraudzīja arī Burde darbību, piedaloties piedāvājumu sagatavošanā Iepirkumos, kuros Lietas izpētes periodā piedalījās Burde. Procesuālo darbību laikā [BA] elektroniskā pasta kontā tika konstatēts ne tikai Jarva piesaistīts e-pasts, bet arī Burde e-pasti: info@burdebv.lv un burde@burdebv.lv.⁹⁰ Papildus jāņem vērā fakts, ka Jarva un Burde ir viena un tā pati juridiskā un faktiskā adrese. Tas liecina, ka atsevišķos gadījumos uz Burde darbībām var tikt attiecināta korespondence arī no tirgus dalībnieka Jarva darbinieka [BA] saziņas līdzekļiem.

7.3.1. Fotoradaru programmatūras licenču gala cenu noteikšana

- 147 No procesuālo darbību laikā iegūtajām elektroniskajām sarakstēm izriet, ka ražotājs Gatso vienpusēji nenosaka fotoradaru licences gala cenu (*end user price*) un izplatītājiem ir rīcības brīvība tās noteikšanā. To Gatso ir norādījis sarakstēs ar CSDD (skatīt 2. tabulu). Gatso patstāvīgi nosaka savu Licences cenu, kam izplatītājs, proti, Jarva vai Burde, ir tiesīgs piemērot saprātīgu uzcenojumu, kas nosedz izplatītāja izmaksas un peļņu, veidojot gala cenu.

Tabula Nr. 2

E-pasta sarakstes par licenču gala cenu noteikšanu

Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
1.	02.03.2020. plkst. 9.30	Sūtītājs: [CA] [CA]@sensysgatso.com Saņēmējs:	Nosaukums: SV: Visit to Sensys Gatso ⁹¹ Saturs:

⁸⁹ VID Datu noliktavas sistēma, Nodokļu maksātāja 40103449983 DDZ

⁹⁰ 25.09.2024. protokola par Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. un/vai 5. punktā paredzēto procesuālo darbību veikšanu Tīraies ielā 1, Rīgā, 3. pielikuma 25.09.2024. Konkurences padomes un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Eunomia Traffic AG" izpilddirektora un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JARVA" īpašnieka [BA] sarunu protokols, laiks no 70:24-70:32.

⁹¹ Konkrētā e-pasta saraksti Gatso pārstāvis [CA] pārsūtījis [BA] 02.03.2023. plkst. 10.31, e-pasta nosaukums: VB: Visit to Sensys Gatso.

		[DA] [DA]@csdd.gov.lv Kopija: [CB] [CB]@sensysgatso.com [DB] [db]@csdd.gov.lv	“[...]Regarding the licences. For the Latvian market we are working with local partner and they are responsible for end-user pricing on the market. For any pricing matters please contact Mr [BA] at Jarva. We don't sell direct to end-users in Latvia.”
Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
2.	11.03.2020. plkst. 14.25	Sūtītājs: [CA] [CA]@sensysgatso.com Saņēmējs: [BA] [BA]@jarva.lv	Nosaukums: SV: Regarding licences ⁹² Saturs: “For the licences we don't sell direct to end-user and pricing is from our partner [...]”

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 148 Tāpat no elektroniski izņemtajiem pierādījumiem ir iespējams secināt, ka norēķini starp izplatītāju un ražotāju par fotoradaru licencēm parasti notiek reizi gadā. Lietas izpētes periodā Gatso par fotoradaru Licencēm Jarvai ir izrakstījis rēķinus par 3. tabulā norādītajām summām.

Tabula Nr. 3

Gatso izrakstītie rēķini par fotoradaru programmatūras licencēm

Gads	Apmaksātais periods	Rēķina datums	Rēķina Nr.	Summa (EUR)
2020	01.06.2020.– 31.12.2020.	08.06.2020.	F201043	(*)
2021	01.01.2021.– 31.12.2021.	07.01.2021.	F210031	(*)
2022	01.01.2022.– 31.12.2022.	29.12.2021.	F212341	(*)
2023	01.01.2023.– 31.12.2023.	16.11.2022.	22400192	(*)

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 149 Visi Gatso izrakstītie rēķini par Licencēm ir tikuši adresēti Jarva, lai arī iepirkumā Nr. 2022/40 (uz Jarva pilnvarojuma pamata⁹³) un iepirkumā Nr. CSDD2022/69 uzvarējusi Burde. No

⁹² Konkrētais e-pasts ir daļa no garākas sarakstes starp Gatso pārstāvi [CA] un [BA], kur Gatso pārstāvis 11.03.2020. plkst. 9.36 (e-pasta nosaukums: VB:Regarding licences) sākotnēji vēršas pie [BA], pārsūtot saraksti ar CSDD.

⁹³ Jarva 22.07.2022. pilnvarojums Nr. 1/2022-P, ar kuru Jarva pilnvaro Burdi iesniegt piedāvājumu iepirkumā Nr. CSDD2022/40.

procesuālo darbību laikā iegūtajiem elektroniskajiem pierādījumiem secināms, ka Jarva un Burde ir veikušas savstarpējus, visticamāk, ikmēneša vai periodiskus norēķinus par fotoradaru licenču nodrošināšanu⁹⁴.

- 150 Kopumā ir secināms, ka Jarva vienu reizi gadā veic fiksētu maksājumu Gatso par fotoradaru licencēm, savukārt maksājums Gatso neveido Licenču gala cenu, kas tiek piedāvāta Iepirkumos. Tā ir izplatītāju rīcības brīvība bez ražotāja iesaistes noteikt gala pārdošanas cenu. Tādēļ turpmāk tiks izvērtēta tieši izplatītāju noteiktā licenču nodrošināšanas pakalpojuma cena Iepirkumos attiecībā pret Gatso noteikto licences cenu.

7.3.2. Fotoradaru parogrammatūras Licenču cenu izvērtējums Iepirkumos

- 151 Ņemot vērā Lietā piemērojamo pierādīšanas standartu un lai novērtētu piemēroto fotoradaru Licenču cenu pārmērīgumu, vispirms korekti jānosaka uz Licenču nodrošināšanas pakalpojumu attiecināmās izmaksas, ko KP veiks turpmākajos soļos, izvērtējot katra Iepirkuma cenu veidojošās pozīcijas. Izmaksu analīze ir nepieciešama, lai KP novērtētu piemēroto uzcenojumu jeb Burde gūto peļņu.

Iepirkums Nr. CSDD 2020/25 (Jarva)

- 152 Iepirkumā Nr. 2020/25 fotoradaru Licenču iegāde vēl netika izdalīta kā atsevišķs iepirkuma priekšmets, tā bija viena no pozīcijām, kas veidoja fotoradaru darbības uzturēšanas pakalpojumu, ko, pamatojoties uz 11.06.2020. līgumu Nr. 08-IE/587, CSDD nodrošināja Jarva. Konkrēto pakalpojumu bija paredzēts nodrošināt no 11.06.2020. līdz 31.12.2023., ik mēnesi maksājot **424,83 EUR** par viena radara apkalpošanu. Taču ar 25.08.2022. (pēdējā pakalpojuma nodrošināšanas diena 24.08.2022.) tā tika pārtraukta, jo Jarva no noslēgtā līguma atkāpās.
- 153 17.10.2021.⁹⁵ un pēc tam iesniedzot jau detalizētākus pakalpojuma izmaksu skaidrojumus 17.12.2021.⁹⁶ (turpmāk – Aprēķins Nr. 1) un 23.03.2022.⁹⁷ (turpmāk – Aprēķins Nr. 2), Jarva informēja CSDD par fotoradaru uzturēšanas izdevumu pieaugumu un rosināja grozīt līgumā noteikto pakalpojuma cenu. Tā kā Jarva nespēja sniegt izdevumu palielināšanās objektīvu pamatojumu, CSDD līguma grozījumiem prasītajā apmērā nepiekrita, kā rezultātā Jarva 26.05.2022. paziņoja par atkāpšanos no līguma un informēja, ka fotoradaru Licences ir apmaksātas un tiks nodrošinātas līdz 24.08.2022. (ieskaitot).⁹⁸
- 154 Tā kā Lietas izpētes priekšmets nav fotoradaru darbības uzturēšanas pakalpojuma cena, bet gan fotoradaru licences cena, KP neanalizēs katru fotoradaru darbības uzturēšanai norādīto pozīciju. No Jarva Aprēķinā Nr. 1 un Aprēķinā Nr. 2 sniegtās informācijas var secināt, kādas pozīcijas laika posmā no 11.06.2020. līdz 24.08.2022. ir veidojušas fotoradaru darbības uzturēšanas pakalpojuma izmaksas. Tās ir:
- 1) darba alga;
 - 2) autotransporta izdevumi;
 - 3) degviela bez PVN;
 - 4) [fotoradaru] verificēšanas izmaksas LNMC (vienam radaram);
 - 5) [fotoradaru] licence mēnesī (238 joslām);
 - 6) pacelēju noma;

⁹⁴ Piemēram, Jarva 07.09.2022. Rēķins-Pavadzīme JARV 133/22 par licenču nodrošināšanu periodā 25.08.2022. – 30.09.2022. par summu 22 946.25 EUR, ieskaitot PVN.

⁹⁵ Tas izriet no Jarva 17.12.2021. vēstules Nr. 40/2021-N "Par grozījumiem līgumā", kas adresēta CSDD

⁹⁶ Jarva 17.12.2021. vēstules Nr. 40/2021-N "Par grozījumiem līgumā", kas adresēta CSDD

⁹⁷ Jarva 23.03.2022. vēstule Nr. 12/2022-N, kas atbild uz CSDD 16.03.2022. vēstuli Nr. 11.11-26/668 "Par stacionāro fotoradaru apkalpošanu".

⁹⁸ CSDD Iesniegums.

- 7) biroja telpu noma;
 8) LatMB jauna tipa sertifikātu un Nīderlandes NMI RT4 tipa dokumentācijas sagatavošana (parādās tikai 22.03.2022. CSDD iesniegtajā Aprēķinā Nr. 2 kā 2022. gada janvāra izmaksas);
 9) administratīvie izdevumi (parādās tikai 22.03.2022. CSDD iesniegtajā Aprēķinā Nr. 2, lai arī šīs izmaksas iesniegtajā aprēķinā parādās no 2021. gada janvāra, taču 17.12.2021. vēstulē – Aprēķinā Nr. 1 – nav fiksētas).
- 155 Attiecībā uz fotoradaru programmatūras licenču cenu izmaksām konkrētajā iepirkumā ir iespējams secināt turpmāko. Aprēķinā Nr. 1 un Aprēķinā Nr. 2 ir norādītas licenču izmaksas gan par 2020. gada jūniju, gan 2021. gada novembri, taču starp aprēķiniem licenču izmaksas atšķiras. Viena laiku atšķirība starp izmaksām vienā un tajā pašā laika periodā atkarībā no aprēķina ir novērojama arī attiecībā uz citām fotoradaru darbības uzturēšanas pakalpojuma veidojošajām pozīcijām.

Tabula Nr. 4

Jarva Aprēķinos Nr. 1 un Nr. 2 norādītās licenču cenas mēnesī 238 joslām un Gatso noteiktās licenču cenas

Periods	Aprēķinā Nr. 1 iesniegtā licenču cena mēnesī (238 joslām / 1 joslai), EUR	Aprēķinā Nr. 2 iesniegtā licenču cena mēnesī (238 joslām / 1 joslai)⁹⁹, EUR	Gatso noteiktā licenču cena mēnesī (238 joslām / 1 joslai), EUR
2020. gada jūnijs	14 756,00 / 62,00	17 850,00 / 75,00	(*)
2021. gada novembris	14 756,00 / 62,00	17 850,00 / 75,00	(*)

Avots: Aprēķins Nr. 1, Aprēķins Nr. 2, Lēmuma 3. tabula, KP aprēķini

- 156 Konstatējot nesakritības pozīciju apmēros starp aprēķiniem, KP procesuālo darbību laikā Jarva īpašniekam [BA] lūdza sniegt skaidrojumu, taču [BA] konkrētu skaidrojumu atšķirībām nevarēja sniegt¹⁰⁰, kas, KP ieskatā, norāda, ka Aprēķinos Nr. 1 un Nr. 2 norādīto izmaksu pozīcijas varētu būt neatbilstošas to patiesajai vērtībai.
- 157 Salīdzinot 3. tabulā apkopotās Gatso pieprasītās fotoradaru licenču gada maksas ar 4. tabulā norādītajām licenču cenām (kas, kā iepriekš secināts, vienā un tajā pašā laika periodā nesakrīt), var secināt, ka Jarva kā licenču *mēneša* maksu ir norādījusi aptuveni tādu summu, kas patiesībā sastāda *gada* licenču maksu Gatso. Līdz ar to secināms, ka nedz Aprēķinā Nr. 1, nedz Aprēķinā Nr. 2 nav norādītas patiesās ikmēneša licences izmaksas (maksājumi Gatso), bet tās ir mākslīgi sadārdzinātas.
- 158 KP ieskatā, arī atsevišķas citas izmaksas ir daļēji attiecināmas uz licenču izplatīšanu (piemēram, darba alga, biroja telpu noma un administratīvie izdevumi). Lai gan šī iepirkuma padziļinātāka analīze netiks veikta, turpmāko iepirkumu analīzē ir nepieciešams noteikt to

⁹⁹ Aprēķinā Nr. 2 Licenču mēneša maksa 17 850 EUR (par 238 joslām) norādīta ilgākā laika periodā, proti, 2020. gada jūnijā, visu 2021. gadu, kā arī 2022. gada janvārī un februārī.

¹⁰⁰ 25.09.2024. protokola par Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. un/vai 5. punktā paredzēto procesuālo darbību veikšanu Tīraies ielā 1, Rīgā, 3. pielikuma 25.09.2024. Konkurences padomes un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Eunomia Traffic AG" izpilddirektora un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JARVA" īpašnieku [BA] sarunu protokols, laiks 00.45.41–00.50.49

daļēji attiecināmo izmaksu daļu, kas attiecas tieši uz fotoradaru licenču izplatīšanu, jo Burde iesniegtā izmaksu struktūra un apmērs turpmāk analizētajos iepirkumos ir līdzīgs šī iepirkuma izmaksu struktūrai un pozīciju apmēriem, lai gan iepirkuma priekšmets turpmākajos iepirkumos ir ievērojami šaurāks un attiecas tikai uz licenču izplatīšanu.

- 159 Lai nodalītu šādu izmaksu daļu, kas pilnībā uz licenču izplatīšanu neattiecas, KP izmanto ar ieņēmumiem svērtu izmaksu sadalīšanas metodi, kur, **balstoties uz ieņēmumu daļu, kas attiecas uz licencēm šajā iepirkumā, tiek aprēķināta uz licencēm attiecināmo izmaksu proporcija turpmākajos iepirkumos.** Atbilstoši KP aprēķiniem šī attiecināmo izmaksu proporcija ir aptuveni 52 % (skat. šī lēmuma pielikumu). Šī proporcija, kas izriet no šī iepirkuma, tiek izmantota attiecībā uz daļēji attiecināmajām izmaksām arī turpmāk norādītajos iepirkumos, jo šajā iepirkumā tika sniegti arī citi ar radaru darbību nodrošināšanu saistīti pakalpojumi, tādējādi šādu pēc ieņēmumiem svērtu proporciju ir iespējams noteikt vienīgi šajā iepirkumā. Proti, lai gan turpmāk norādītajos iepirkumos citi ar radaru pakalpojumu nodrošināšanu saistīti pakalpojumi netika sniegti (tie attiecās vienīgi uz licenču nodrošināšanu), KP ieskatā, Burde turpmāko iepirkumu aprēķinos iekļāvusi izmaksas, kas attiecas arī uz citu pakalpojumu sniegšanu.
- 160 KP ieskatā, izmaksu attiecināmības koeficients, kas ir 52 %, ir konservatīvs pieņēmums, kas ir Lietas dalībniekam labvēlīgs, ņemot vērā, ka KP šīs proporcijas aprēķinā izmanto Jarva norādīto Licenču cenu, kas vairākkārt pārsniedz patieso, Gatso norādīto licenču cenu, kā arī KP padziļinātāk nevērtē citu norādīto izmaksu patiesumu.

Iepirkums Nr. CSDD 2022/40 (Burde)

- 161 Lai nodrošinātu fotoradaru darbību pēc tam, kad no fotoradaru darbības uzturēšanas līguma atkāpās Jarva, CSDD veica iepirkumu Nr. CSDD 2022/40, kur iepirkuma priekšmets bija tikai fotoradaru licenču iegāde. Šajā licenču iepirkumā piedāvājumu 24.07.2022. iesniedza viens pretendents – Burde¹⁰¹ par cenu **125 EUR par joslu mēnesī**.
- 162 Iepirkumā nolikumā bija paredzēts, ka Licences tiks nodrošinātas periodam no 25.08.2022. līdz 24.08.2023. vai līdz tiks sasniegta līguma summa, kas notika vairāk nekā pusgadu ātrāk – 14.01.2023.
- 163 Pēc KP līguma Burde ir iesniegusi Iepirkumā Nr. 2022/40 iesniegtā piedāvājuma veidojošās fotoradaru Licenču cenas pozīcijas (turpmāk – Aprēķins Nr. 3)¹⁰², no kura izriet, ka fotoradaru Licences cena 125 EUR par joslu mēnesī veidojās no šādām pozīcijām un izmaksām:

(*)

1. attēls. Burde iesniegtais Aprēķins Nr. 3.

- 164 Jāņem vērā, ka Aprēķinā Nr. 3 nav norādīts precīzs joslu skaits, uz ko bija jānodrošina Licences – no aprēķina izriet, ka konkrētajā iepirkumā bija jāapkalpo 400 joslas (100 radari x 4 joslas), taču CSDD un Burde vienojās par 100 radaru un 238 joslu apkalpošanu¹⁰³, no kā izriet, ka uz vienu radaru ir vidēji 2,38, nevis 4 joslas. Tas, KP ieskatā, liecina, ka Aprēķins Nr. 3 ir mākslīgi veidots, tajā norādot 4 joslas uz radaru, lai sasniegtu Iepirkumā piedāvāto pakalpojuma cenu par joslu.
- 165 No procesuālajās darbībās iegūtajām e-pastu sarakstēm secināms, ka tika apsvērts, vai vispār piedalīties konkrētajā iepirkumā un vai izpildīt līgumu uz iepirkumā paredzēto maksimālo

¹⁰¹ Uz Jarva 22.07.2022. pilnvarojuma Nr. 1/2022-P, ar kuru Jarva pilnvaro Burdi iesniegt piedāvājumu iepirkumā Nr. CSDD2022/40, pamata.

¹⁰² Burde 16.06.2023. atbilde Nr. BV-02/2023-22 uz KP 18.05.2023. informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/573

¹⁰³ Turpat, 3. pielikums.

termiņu ir izdevīgi. Tika secināts, ka konkrētā iepirkuma nolikums atļauj arī pakalpojumu sniegt īsāku laika posmu, sasniedzot līguma summu ātrāk nekā maksimālajā termiņā. No sarakstes (skatīt 5. tabulu) arī secināms, ka Jarva/Burde apzinās to, ka tas atrodas dominējošā stāvoklī, jo *“Gatso jau nevienam citam nedos autorizāciju”* un tāpēc secina, ka iepirkumā varētu piedalīties ar lielāku cenu, nevis izdalot cenu uz maksimālo iepirkuma termiņu – 12 mēnešiem. Tātad, Burde līguma slēgšanas brīdī pievērsa īpašu uzmanību tam, ka dominējošais stāvoklis ļauj tam vienpusēji manipulēt ar piedāvājumu iepirkumā, tas ir, panākt kopējā līguma summas sasniegšanu ātrāk, nekā ir sākotnēji paredzēts.

Tabula Nr. 5

Sarakste starp Jarva/Burde darbiniekiem par Licenču cenām

Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
1.	04.07.2022. plkst. 18.31	Sūtītājs: [BB] [BB]@jarva.lv Saņēmējs: [BA] [BA]@jarva.lv	Nosaukums: RE: Saturs: “Bet mēs nevaram vienkārši startēt jaunajā konkursā par licenču piegādi un mest mieru apkalošanai? Vai cena pārāk maza?”
2.	04.07.2022. plkst. 18.43	Sūtītājs: [BA] [BA]@jarva.lv Saņēmējs: [BB] [BB]@jarva.lv	Nosaukums: RE: Saturs: “Cena pārāk maza [..]”
3.	04.07.2022. plkst. 18.51	Sūtītājs: [BB] [BB]@jarva.lv Saņēmējs: [BA] [BA]@jarva.lv	Nosaukums: RE: Saturs: “Bet teorētiski jau viņi tur raksta – 12 mēnešiem vai kamēr tiek iztērēta paredzētā summa. Gatso jau nevienam citam neiedos autorizāciju, tad jau varam likt lielāku cenu, nevis izdalot uz 12 mēnešiem. ”

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

Neattiecināmās izmaksas

- 166 KP secina, ka Aprēķinā Nr. 3 iekļautās pozīcijas lielā mērā sakrīt arī ar Aprēķinos Nr. 1 un Nr. 2 iekļautajām pozīcijām (Autotransporta izdevumi, Degviela bez PVN, Verificēšana, Biroja noma), lai arī Iepirkuma Nr. CSDD 2022/40 priekšmets ir šaurāks nekā iepirkuma Nr. CSDD 2020/25 priekšmets. Tas, KP ieskatā, pats par sevi liecina par nepamatotu izmaksu iekļaušanu Licences cenas Aprēķinā Nr. 3. KP ieskatā, tādas pozīcijas kā autotransporta izdevumi, degvielas izmaksas un radaru verificēšana un jaunā tipa sertifikāta izmaksas nav attiecināmas uz licenču pakalpojuma nodrošināšanu, jo šīs pozīcijas ir saistītas ar radaru fiziskas darbības (uzturēšanas un/vai remonta) un darbības atbilstības (verificēšanas) nodrošināšanu, kas nav

konkrētā iepirkuma priekšmets. Turklāt, paralēli konkrētajam Licenču iepirkumam Jarva sniedza CSDD arī fotoradaru remonta pakalpojumu¹⁰⁴, kā arī tika veikts atsevišķs iepirkums par fotoradaru verifikāciju¹⁰⁵.

- 167 Tādējādi attiecībā uz Iepirkumu Nr. 2022/40, ievērojot tā priekšmetu, KP kā nepamatotas noraida un no aprēķiniem izklauj šādas izmaksu pozīcijas: autotransporta izdevumi, degviela, verificēšana un jaunā tipa sertifikāta izmaksas.

Daļēji attiecināmās izmaksas

- 168 Vienlaikus tādas pozīcijas kā biroja noma un algas (kas ir atspoguļotas pozīcijā Izmaksas¹⁰⁶) varētu būt daļēji attiecināmas arī uz programmatūras licenču izplatīšanu, jo tās ir nepieciešamas, piemēram, lai nodrošinātu Burde darbību, dalību iepirkumos, komunikāciju ar Gatso un CSDD. Tomēr arī šīs izmaksu pozīcijas nav pilnībā attiecināmas tieši uz licenču nodrošināšanu, jo Licenču nodrošināšana nav vienīgais pakalpojums, ko savā darbībā sniedz Burde. Būtiski ņemt vērā, ka Aprēķinā Nr. 3 sniegto izmaksu apmēri šajās pozīcijās nav ievērojami atšķirīgi salīdzinājumā ar Aprēķinos Nr. 1 un Nr. 2 sniegto, lai gan Aprēķini Nr. 1 un Nr. 2 attiecas uz iepirkumu ar ievērojami plašāku iepirkuma priekšmetu.
- 169 Attiecībā uz atalgojumu KP norāda, ka tas faktiski ir bijis ievērojami zemāks par Burde sniegto informāciju KP Aprēķinā Nr. 3. Burde kopējais izmaksātais atalgojums nevienā mēnesī konkrētā iepirkumā nav pārsniedzis Burde norādīto summu. Burde norādītās atalgojuma izmaksas ir par aptuveni 32 % lielākas, nekā faktiskās. Kā sākumpunktu analīzei KP izmanto faktiskās atalgojuma izmaksas.

Tabula Nr. 6

Faktiskās un Burde norādītās atalgojuma izmaksas

Periods	Atalgojuma izmaksas (ar DD VSAOI 23,59 %), EUR	Burde sniegtā informācija Aprēķinā Nr. 3, EUR
08.2022.	(*)	(*)
09.2022.	(*)	
10.2022.	(*)	
11.2022.	(*)	
12.2022.	(*)	
01.2023.	(*)	
Vidēji mēnesī	(*)	

Avots: Valsts ieņēmumu dienesta Datu noliktavas sistēma, KP aprēķini

- 170 Kā minēts iepriekš, ņemot vērā, ka Burde Aprēķinā Nr. 3 ir norādījusi izmaksas, kas pilnībā tieši uz fotoradaru licenču pakalpojuma sniegšanu nav attiecināmas, KP aprēķinos daļēji

¹⁰⁴ Līgums noslēgts iepirkuma Nr. CSDD2020/36 "Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu remonts" rezultātā par periodu 03.11.2020.–31.12.2023. vai līdz Līguma summas sasniegšanai.

¹⁰⁵ Iepirkums Nr. CSDD2022/44 "Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu verifikācija" par periodu 18.08.2022.–17.08.2024. vai līdz līguma summas sasniegšanai.

¹⁰⁶ Tas, ka ar pozīciju Izmaksas ir domātas algas izriet no 07.06.2023. e-pastu sarakstes RE: Aprēķins CSDD konkursam CSDD 2022_40, kurā [AB] ([AB]@burdebv.lv) lūdz precizēt "Kas ir domāts ar vārdu "Izmaksas" otrais stabiņš aiz numerācijas? Kas tās par izmaksām? Abiem Excel failiem", uz ko no e-pasta info@burdebv.lv saņem atbildi "algas".

attiecināmās izmaksas tiek reizinātas ar proporciju, kas attiecas uz ieņēmumiem no licencēm iepriekšējā iepirkumā, kur šādu proporciju ir iespējams aprēķināt (52 %). KP ieskatā, tieši ar Licenču izplatīšanu saistītās izmaksas, visticamāk, ir ievērojami zemākas par 52 % no daļēji attiecināmajām izmaksām, tomēr KP šajā lietā izmanto konservatīvu (jeb tirgus dalībniekam labvēlīgu) pieņēmumu, attiecinot lielāku šo izmaksu daļu.

Attiecināmās izmaksas

- 171 Pozīcija, kas noteikti ir attiecināma uz Licenču nodrošināšanu, ir Licence mēnesī (100 radariem), bet līdzīgi kā Iepirkuma Nr. 2020/25 gadījumā arī šoreiz aprēķinā ir iekļautas nepamatoti sadārdzinātas licenču izmaksas. Proti, kā *mēneša* maksa par 100 radariem Aprēķinā Nr. 3 ir norādīti (*) EUR, taču patiesībā tā ir Gatso noteiktā licenču *gada* maksa par 2022. un par 2023. gadu (skatīt 3. tabulu). Tātad reālā Licenču mēneša maksa, kas izplatītājam ir jāmaksā Gatso par licenču nodrošināšanu 100 radariem, ir (*) EUR, nevis (*) EUR. KP izmaksu analīzē izmanto Gatso rēķinos norādītās licenču cenas (tātad (*) EUR mēnesī).
- 172 Kopumā secināms, ka Iepirkumā Nr. CSDD 2022/40 Burde piedāvātajā Licenču cenā ir iekļāvusi arī nepamatotas un uz Licenču pakalpojuma nodrošināšanu neattiecināmas vai daļēji attiecināmas izmaksas. KP cenu pārmērīguma analīzē neattiecināmās izmaksas neiekļauj, bet daļēji attiecināmās izmaksas attiecina, izmantojot 52 % attiecināmības koeficientu.

Iepirkums Nr. CSDD 2022/69 (Burde)

- 173 Konkrētajā iepirkumā līdzīgi kā iepriekš apskatītajā iepirkumā CSDD iegādājas tikai fotoradaru licenču nodrošināšanas pakalpojumu laika posmam 15.01.2023.–12.01.2024. vai līdz līguma summas sasniegšanai. Iepirkumā piedāvājumu iesniedza viens pretendents – Burde¹⁰⁷, nosakot fotoradaru licenču mēneša **cenu 270 EUR par vienu joslu**, kā rezultātā līguma summa tika sasniegta jau 29.07.2023.
- 174 Pēc KP līguma Burde ir iesniegusi Iepirkumā Nr. 2022/69 iesniegtā piedāvājuma veidojošās fotoradaru licenču cenas pozīcijas (turpmāk – Aprēķins Nr. 4)¹⁰⁸, no kura izriet, ka fotoradaru licences cena **270 EUR par joslu mēnesī** veidojās no šādām pozīcijām un izmaksām:

(*)

2. attēls. Burde iesniegtais Aprēķins Nr. 4.

- 175 Jāņem vērā, ka arī Aprēķinā Nr. 4 nav norādīts precīzs joslu skaits, uz ko bija jānodrošina Licences – no aprēķina izriet, ka konkrētajā iepirkumā bija jāapkalpo 400 joslas, lai gan no līguma, kas noslēgts starp CSDD un Burde par Licenču pakalpojuma nodrošināšanu, izriet, ka licences sākumā bija jānodrošina 232 joslām¹⁰⁹, vēlāk joslu skaitu samazinot līdz 199 joslām¹¹⁰. Tas, KP ieskatā, liecina, ka arī Aprēķins Nr. 4 ir mākslīgi veidots, tajā norādot 4 joslas uz radaru, lai sasniegtu iepirkumā piedāvāto pakalpojuma cenu par joslu.

Neattiecināmās izmaksas

- 176 Līdzīgi kā Iepirkuma Nr. CSDD2022/40 gadījumā, arī šajā iepirkumā uzreiz ir iespējams nošķirt uz Licenču nodrošināšanas pakalpojumu neattiecināmās izmaksas, kas ir autotransporta

¹⁰⁷ Piedāvājums iesniegts 28.12.2022.

¹⁰⁸ Burde 16.06.2023. atbilde Nr. BV-02/2023-22 uz KP 18.05.2023. informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/573

¹⁰⁹ 13.01.2023. CSDD un Burde līgums 08-IE/25/23, Pielikums 1. (CSDD atsūtītā informācija)

¹¹⁰ Vienošanās par grozījumiem Nr. 1 pie 2023. 13. janvāra līguma Nr.08-IE/25/23, Līguma 1.pielikums (CSDD atsūtītā informācija)

- izdevumi un degviela. Šādu izmaksu iekļaušana, KP ieskatā, nav pamatojama iepirkumā, kura priekšmets ir licenču nodrošināšana.
- 177 Salīdzinot Aprēķinus Nr. 3 un Nr. 4, secināms, ka konkrētajā iepirkumā iekļautas divas jaunas pozīcijas – SLA līguma izmaksas un Radaru testēšanas stenda pozīcija, savukārt vairs netiek iekļautas pozīcijas, kas saistītas ar radaru verificēšanu LVMC un jauna tipa sertifikāta izmaksām.
- 178 Attiecībā uz testēšanas stendu kā vienu no licenču cenas veidojošajām pozīcijām jānorāda, ka Radaru testēšanu kopš 2022. gada veic LVMC¹¹¹, turklāt šādas pozīcijas iekļaušana nav pamatojama iepirkumā par licenču iegādi.
- 179 Savukārt par pozīciju SLA līguma izmaksas KP norāda turpmāko. SLA ir abreviatūra Servisa līmeņa pakalpojumu līgumam (*Service Level Agreement*) (turpmāk – SLA), ko Burde ar Gatso noslēgusi 01.02.2023. uz trīs gadiem. Izplatīšanas sistēmās šādus līgumus slēdz bieži, lai varētu konkretizēt pakalpojumu līmeni, visbiežāk attiecībā uz remonta un tamlīdzīgiem pakalpojumiem, ko klients var sagaidīt no sava pakalpojumu sniedzēja. Būtībā šāda tipa līgums ir uzskatāms par palīgriku abām līguma pusēm, lai varētu konkretizēt, kas tiek saņemts, kādā veidā, termiņā un kvalitātē. Šiem līgumiem raksturīgi arī ir tas, ka ir pieejami vairāki līmeņi, no kuriem ir atkarīgs pakalpojuma sniedzēja reakcijas veids un ātrums.
- 180 Secināms, ka Gatso piedāvā SLA, kas attiecas uz remontu un rezerves daļām, kā arī var attiekties uz verifikāciju, un atkarībā no izvēlēta SLA līmeņa atšķiras Gatso reakcijas ātrums uz konstatēto problemātiku, tas, vai atsevišķi jāmaksā par programmatūras atjauninājumiem, remontu, rezerves daļām, remonta ātrums, pieeja 24/7 palīdzības tālrunim u.c.
- 181 No procesuālajās darbībās iegūtajiem elektroniskajiem pierādījumiem secināms, ka Burde ir izvēlējusies Platīna līmeņa SLA bez verifikācijas, bet ar ANPR (automātiskā numura zīmju atpazīšana – *Automatic Number Plate recognition*) funkciju. Par platīna SLA ir jānorēķinās reizi mēnesī, par 100 radariem un norēķinu summa ir fiksēta – (*) EUR mēnesī¹¹², kas nesakrīt ar Burde norādīto SLA mēneša maksu Aprēķinā Nr. 4 – (*) EUR, līdz ar to secināms, ka Burde SLA pozīciju ir mākslīgi sadārdzinājusi par 36,73 %
- 182 Vienlaikus, ņemot vērā, ka konkrētā iepirkuma priekšmets ir fotoradaru Licenču nodrošināšana, savukārt SLA būtībā ir uzskatāms par remonta un rezerves daļu līgumu, kā to saviem kolēģiem skaidro [BA] (skat. 7. tabulu), KP ieskatā, SLA izmaksas vispār nav attiecināmas uz Licenču nodrošināšanas pakalpojumu.

Tabula Nr. 7

Sarakste par SLA

Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
1.	27.12.2022. plkst. 00.17	Sūtītājs: info@burdebv.lv Saņēmējs: [AB] [AB]@burdebv.lv [AD] [AD]@burdebv.lv	Nosaukums: [bez nosaukuma] Saturs: “Sveiki Kolēģi, Pielikumā CSDD piedāvājums, lai ir ko iemācīties no galvas. Nekādā gadījumā nereaģēt uz CSDD

¹¹¹ Iepirkuma Nr. CSDD 2022/44 “Transportlīdzekļu ātruma mērīšanas stacionāro tehnisko līdzekļu verifikācija” rezultātā

¹¹² Gatso izrakstīti rēķini Burde “SERVICECONTRACT – PLATINUM” 1-6. Rēķini Nr. 23400320; Nr. 23400494; Nr. 23400645; Nr. 23400789; Nr. 23400904; Nr. 23401027.

			zvanu ar negācijām, bet paskaidrot CSDD ieguvumus. Principā šai piedāvājumā tiek apvienoti divi līgumi Licenzes līgums Remonta un rezerves daļas līgums Trūkst tikai pielikt klāt rezerves daļu sarakstu ar cenām. CSDD iegūst: * pilnu servisa atbalstu (nav jāgaida divi mēneši uz bojātās iekārtas remontu. Tas tiek veikts prioritārā kārtībā) * attālināts atbalsts pa telefonu un epastu. Tūlītēja problēmu novēršana * atlaide uz rezerves daļām * atlaide uz remonta pakalpojumu * pilnas plūsmas numurzīmju atpazīšana un nodošana CSDD”
--	--	--	--

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 183 No procesuālo darbību laikā iegūtajiem elektroniskajiem pierādījumiem secināms, ka Platīna līmeņa SLA ir bijusi vienpusēja Burde izvēle, savukārt CSDD ir norādījis, ka iekļautā SLA nosacījumi paredz ievērojami plašāku atbalsta plānu, nekā pasūtītājs izvirzījis iepirkumā, un lūdza Burdi skaidrot, kā SLA izklāstītie atbalsta nosacījumi ietekmē piedāvājuma cenu.¹¹³ Savukārt citā vēstulē CSDD norāda, ka piedāvājumā iesniegtajā SLA piedāvāts tikai atbalsta plāns Platinum, lai arī Gatso izveidotajā SLA aprakstā pieminēti arī Standarta un Sudraba plāni.¹¹⁴ Burde CSDD skaidrojusi, ka radariem ir beidzies “Dzīves cikls” un ir nepieciešami programmatūras un sastāvdaļu atjauninājumi un biežāki remontu.¹¹⁵
- 184 No Burde sniegtā skaidrojuma CSDD izriet, ka SLA līmeņa izvēle ir saistīta ar radaru dzīves ciklu, remontiem un programmatūras atjauninājumiem, taču, KP ieskatā, uz licenču nodrošināšanas pakalpojumu, iespējams, varētu tikt attiecināti tikai programmatūras atjauninājumi.
- 185 Papildus KP konstatē, ka Burde piedāvājumu konkrētajā iepirkumā ir iesniegusi 28.12.2022., ieguvusi tiesības licences nodrošināt no 15.01.2023., taču SLA ar Gatso noslēgusi tikai 01.02.2023. Analizējot šo laika līniju kopā ar procesuālo darbību laikā iegūtajiem elektroniskajiem pierādījumiem, secināms, ka vēl vismaz pirms 22.01.2023. starp Burdi un Gatso notiek diskusijas par SLA maksu, un tā kā SLA līgums tiek noslēgts tikai 01.02.2023., secināms, ka 2023. gada janvārī CSDD ir maksājis par neeksistējošu un spēkā neesošo SLA līgumu. To arī apzinās Burde, kas izriet no iekšējās sarakstes starp [BA] un [AB] (skat. 7. tabulu), kur [BA] norāda “*jo ilgāk stiepsi gumiju ar līgumu Gatso, jo tev labāk. Mēnesī tas sanāk (*)*”, kas atbilstoši 181. rindkopā konstatētajam ir SLA mēneša maksa.

¹¹³ CSDD 06.01.2023. vēstule Nr. 11.11-10/165

¹¹⁴ CSDD 01.10.2023. vēstule Nr. 11.11-10/231

¹¹⁵ Burde 06.01.2023. vēstule Nr. BV-02/2023-2

Sarakste par Burde aprēķiniem

Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
1.	22.01.2023. plkst. 15.52	Sūtītājs: info@burdebv.lv Saņēmējs: [AB] [AB]@burdebv.lv	Nosaukums: sarunai ar Henriku Saturs: Ja jautā par kādu summu noslēdzāt līgumu tad : 360 000 - Jāmaksā Gatso 299 500 - Jāmaksā DOTS par pieslēgšanu FITS (*). Tādas izmaksas nebija plānotas ! Sorry bet DOTS šantāža ! - CSDD piedāvāja Gatso dot visu pa tiešo uz CSDD, bet tas prasīs laiku un jaunu programmēšanu gan no CSDD, gan SGG puses un vēl papildus izmaksas. Paliek – 1600 Vajag dabūt no Gatso ciparu - 240 600 vai vismaz 254 575, kas ir 299 500 – 15% = 254 575 Tad Burdei būtu šāds aprēķins : 360 000 - 254 575 – (*) = (*) P.S. 26.01 CSDD dod pirmo radaru lai ielādētu CORE R6 software version !!!! Gatso jābūt gatavam to izdarīt !!!! Jo ilgāk stiepsi gumiju ar līgumu Gatso, jo tev labāk. Mēnesī tas sanāk - (*). Vajag vienoties, ka SLA sāk darboties ar dienu, kad viņi ielādē pirmo CORE R6 software CSDD radarā un tas sāk strādāt ! Savādāk maksājam par neko !

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 186 Lietā iegūtie pierādījumi liecina, ka Burdei bija zināms par iespēju Licences izplatīt neatkarīgi no SLA. To skaidri parāda gan iekšējā Burdes darbinieku saziņa, gan sarakste starp [BA] un Gatso pārstāvi. Lietā pievienotajā sarakstē¹¹⁶ Burdes darbinieki apspriež cenas piedāvājuma sagatavošanu CSDD licenču iepirkumam, un analizē vairākus piedāvājuma modeļus, tostarp

¹¹⁶ Skatīt 10.tabulu.

tādus, kuros SLA pie Licenču cenas nav iekļauts, kas apliecina, ka piedāvāt tikai Licences, nesaistot tās ar SLA, bija reāla un apsvērta iespēja.

- 187 KP arī norāda uz 12.05.2022. saraksti starp [BA] un Gatso pārstāvi (skatīt 9. tabulu), kurā, vēstulē pievienojot CC arī Burdi, [BA] jautā, vai SLA līgumā ietilpst Licences. Gatso pārstāvis skaidri norāda, ka SLA ir atsevišķs no Licenču apmaksas.¹¹⁷

Tabula Nr. 9

Sarakste ar Gatso par Licencēm un SLA

Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
1.	05.12.2022. plkst. 15.03	Sūtītājs: [BA] [BA]@jarva.lv Saņēmējs: [CC] [CC]@sensysgatso.com Kopija: [AB] [AB]@burdebv.lv	Nosaukums: Re: systems (CSDD and Police) with ANPR [..] I checked proposal and have one question: Licenses T-series annual is NOT included - right? [..]
2.	12.05.2022. plkst. 16.25	Sūtītājs: [CC] [CC]@sensysgatso.com Saņēmējs: [BA] [BA]@jarva.lv Kopija: [AB] [AB]@burdebv.lv	Nosaukums: Re: systems (CSDD and Police) with ANPR Hi, Correct - this is the service ageement and is separated from license fees. [..]

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 188 Tāpat KP rīcībā esošajā 30.11.2022. SLA līguma piedāvājuma, kuru Gatso bija nosūtījis Jarva un kura šajā periodā bija nodevusi tiesības izplatīt Burdei, 3. lapaspusē ir skaidri norādīts, ka ne pie "Platinum", ne pie citiem SLA pakalpojumu komplektiem T-sērijas ikgadējās Licences nav iekļautas pakalpojuma grozā.¹¹⁸ Līdz ar to arī pati Burde zināja, ka Licences un SLA nav savstarpēji obligāti sasaistāmi pakalpojumi.

¹¹⁷ 05.12.2022. Gatso vēstule Jarvai "Re: systems (CSDD and Police) with ANPR" Procesuālajās darbībās iegūtā informācija.

¹¹⁸ Service Level Agreement 30.11.2022. Ref:10400053 T-Series Support Agreement, 3.lpp. Procesuālajās darbībās iegūtā informācija.

- 189 KP vērš uzmanību uz faktu, ka nevienā citā ES dalībvalstī, kurā izmanto Gatso RT4 fotoradarus, nav nepieciešams SLA līgums fotoradaru licenču izplatīšanai¹¹⁹. Tādējādi prezumējams, ka tas nav nepieciešams arī Latvijā.
- 190 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, KP SLA izmaksas pilnībā izslēdz no turpmākiem aprēķiniem kā nepamatotas.

Daļēji attiecināmās izmaksas

- 191 KP kā daļēji attiecināmās izmaksas aprēķinos ņem vērā darba algas izmaksas (2. attēla pozīcija Izmaksas¹²⁰) un biroja nomas izmaksas.
- 192 Arī šajā iepirkumā KP norāda, ka faktiski izmaksātais atalgojums neatbilst Burde KP sniegtajai informācijai Aprēķinā Nr. 4, tomēr šoreiz tas ir norādīts mazāks, nekā faktiskās atalgojuma izmaksas. KP aprēķinos izmanto faktiskās atalgojuma izmaksas, tādējādi veidojot konservatīvu jeb Lietas dalībniekam labvēlīgu aprēķinu.

Tabula Nr. 10

Faktiskās un Burde norādītās atalgojuma izmaksas

Periods	Atalgojuma izmaksas (ar DD VSAOI 23,59 %), EUR	Burde sniegtā informācija Aprēķinā Nr. 4
01.2023.	(*)	(*)
02.2023.	(*)	
03.2023.	(*)	
04.2023.	(*)	
05.2023.	(*)	
06.2023.	(*)	
07.2023.	(*)	
Vidēji mēnesī	(*)	

Avots: Valsts ieņēmumu dienesta Datu noliktavas sistēma, KP aprēķini

- 193 Kā minēts iepriekš, ņemot vērā, ka Burde Aprēķinā Nr. 4 ir norādījusi izmaksas, kas pilnībā tieši uz fotoradaru Licenču pakalpojuma sniegšanu nav attiecināmas, KP aprēķinos daļēji attiecināmās izmaksas tiek reizinātas ar proporciju, kas attiecas uz ieņēmumiem no licencēm iepriekšējā iepirkumā, kur šādu proporciju ir iespējams aprēķināt (52 %). KP ieskatā, tieši ar Licenču izplatīšanu saistītās izmaksas, visticamāk, ir ievērojami zemākas par 52 % no daļēji attiecināmajām izmaksām, tomēr KP šajā lietā izmanto konservatīvu pieņēmumu, attiecinot lielāku šo izmaksu daļu.

Attiecināmās izmaksas

- 194 Tāpat ir konstatējams, ka arī Aprēķinā Nr. 4 norādītā licenču mēneša maksa (100 radariem) neatbilst tai summai, kas izplatītājam ir jāmaksā Gatso. Proti, (*) EUR ir gada maksa par

¹¹⁹ Equans NV/SA 22.07.2025. un 08.08.2025. atbildes e-pasta vēstules, MEDITRONIK d.o.o 23.07.2025. atbildes vēstule, Polis-Service BV 11.08.2025. atbildes e-pasta vēstule, 3Tech, d.o.o. 22.08.2025. vēstule.

¹²⁰ Tas, ka ar pozīciju Izmaksas ir domātas algas izriet no 07.06.2023. e-pastu sarakstes RE: Aprēķins CSDD konkursam CSDD 2022_40, kurā [AB] ([AB]@burdebv.lv) lūdz precizēt "Kas ir domāts ar vārdu "Izmaksas" otrais stabiņš aiz numerācijas? Kas tās par izmaksām? Abiem Excel failiem", uz ko no e-pasta info@burdebv.lv saņem atbildi "algas".

Licencēm 2022. un 2023. gadā, ko pieprasa Gatso, nevis ikmēneša Licenču maksa, tādējādi KP secina, ka arī šajā aprēķinā ir norādīta maldīga Licenču cena. KP aprēķinos 2022. gadam izmanto Gatso norādīto licenču cenu, to izdalot uz mēnešiem, kas veido (*) EUR mēnesī. Savukārt, no 2023. gada KP izmanto gada maksājumu Jarva (*) EUR apmērā¹²¹, to izdalot uz mēnešiem, kas veido (*) EUR¹²².

- 195 Kopumā, izvērtējot Aprēķinu Nr. 4, secināms, ka Iepirkumā Nr. CSDD 2022/69 Burde piedāvātajā Licenču cenā ir iekļāvusi neprecīzas, nepamatotas un arī uz Licenču pakalpojuma nodrošināšanu neattiecināmas vai daļēji attiecināmas izmaksas. KP cenu pārmērīguma analīzē neattiecināmās izmaksas neiekļauj, bet daļēji attiecināmās izmaksas attiecina, izmantojot 52 % attiecināmības koeficientu. Savukārt, attiecībā uz licenču izmaksām, kas ir attiecināmas, tiek izmantota Gatso norādītā licenču cena.

Papildu apsvērumi, kas izriet no elektroniskajiem pierādījumiem

- 196 No procesuālajās darbībās iegūtajām e-pastu sarakstēm ir iespējams secināt, ka Burde, gatavojot piedāvājumu konkrētajam iepirkumam, ir apsvērusi dažādas licenču nodrošināšanas cenas (skat. 11. tabulu).

Tabula Nr. 11

Sarakste par licenču cenām

Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
1.	10.12.2022. plkst. 11.12	Sūtītājs: info@burdebv.lv Saņēmējs: [AB] [AB]@burdebv.lv	Nosaukums: CSDD licences cena Saturs: “Aizsūtu divus variantus CSDD licenzēm 1. Gatso vecā SLA summa 3500 + jaunā SLA 17 % uzcenojums = 4095 = vecā licences cena 125 + 17% = jaunā licences cena 146,25 EUR 2. Gatso SLA + licences + Dots = 270 EUR 3. Nemainīt neko un atstāt esošo = 125 EUR ”
Nr. p.k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Nosaukums un saturs
2.	20.12.2022. plkst. 10:45	Sūtītājs: [BA]@jarva.lv Saņēmējs: [BB]@jarva.lv	Nosaukums: CSDD Gatso licenču konkurss Saturs: “Sveika, Saskaiti līdz kuram datumam ir licence

¹²¹ Maksājums Jarva par licenci (Nr. JARV 008/23) periodā 15.01.2023.-31.12.2023.

¹²² Saskaņā ar Burde 4.11.2025. vēstuli Nr.BV-02/2025-39.

			derīga, ja : 1.Variants - 156.00 EUR 2.Variants – 270.00 EUR
3.	20.12.2022. plkst. 10:53	Sūtītājs: [BB]@jarva.lv Saņēmējs: [BA]@jarva.lv	Saturs: “Orientējoši līdz šādiem datumiem: 1.Variants - 156.00 EUR – 16.10.2023. 2.Variants – 270.00 EUR – 07.07.2023.”

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 197 No e-pastu sarakstēm izriet, ka Burde ir apsvērusi dažādas Licenču pakalpojuma nodrošināšanas cenas plašā diapazonā – sākot no 125,00 EUR par joslu mēnesī, kas ir cena, par ko iepriekšējā iepirkumā tika nodrošināts Licenču pakalpojums līdz pat 270,00 EUR, kas tika izvēlēta kā gala cena šajā iepirkumā. Tātad, lai arī nav iespējams identificēt katras 11. tabulā pieminētās cenas veidojošos elementus, tomēr 1. e-pasta vēstule norāda uz to, ka, nosakot Licenču nodrošināšanas pakalpojuma gala cenu, netiek ņemtas vērā tādas izmaksas kā degviela vai autotransporta izdevumi.
- 198 Savukārt no 2. e-pasta vēstules ir iespējams pirmšķietami secināt, ka viens no faktoriem, nosakot fotoradaru Licences nodrošināšanas cenu, ir tas, cik ātri varēs apgūt iepirkumā paredzēto līguma summu. KP ieskatā, šāds faktors nevar būt viens no Licences gala cenas ietekmējošajiem faktoriem, jo ir tieši saistīts ar patērētāja (konkrētajā gadījumā – CSDD) ekspluatāciju.
- 199 Aplūkojot iepirkuma piedāvājumā pievienoto Platīna SLA piedāvājumu¹²³ un salīdzinot to ar elektroniskajos pierādījumos atrodamo Gatso 30.11.2022. Burdei atsūtīto SLA versiju, kurā salīdzināti visi pieejamie SLA līmeņi,¹²⁴ ir secināms turpmākais.
- 200 KP secina, ka Burde CSDD iesniegtajā SLA versijā atsevišķās vietās atšķiras fonts no pārējā dokumentā lietotā fonta, savukārt, šīs vietas salīdzinot ar analogiski tādas pašas uzbūves tabulu, kas iekļauta Gatso atsūtītajā SLA dokumentā Burdei un skaidro SLA iekļautās pozīcijas atkarībā no SLA līmeņa, secināms, ka atšķirīgajos fontos norādītas pozīcijas CSDD iesniegtajā SLA versijā Gatso dokumentā neeksistē (skatīt 12. tabulu).

Tabula Nr. 12

Salīdzinājums starp 30.11.2022. Gatso SLA piedāvājuma un Iepirkuma piedāvājumā pievienotā SLA pozīcijām, kurās atšķiras fonts

30.11.2020. Gatso SLA piedāvājums	Iepirkumā piedāvājumā pievienotais SLA
Software upgrades	Licence T-series Annual
Software updates	Full flow ANPR Software updates
Yearly fee/system for a SLA contract for a fixed period for 6 years – (*) EUR	Monthly fee/lane for a SLA contract for a fixed period for 6 years – 270 EUR

¹²³ Platīna SLA piedāvājuma 3.lpp.

¹²⁴ Service Level Agreement 30.11.2022. Ref:10400053 T-Series Support Agreement, 3.lpp (Procesuālajās darbībās iegūtā informācija)

Yearly fee/system for a SLA contract for the period of 7 -10 years	Monthly fee/lane for a SLA contract for the period of 7 -10 years
--	---

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 201 Kā redzams no 5. tabulas, tad piedāvājumam pievienotais SLA ir sagrozīts, lai tajā specifiski parādītos (1) Burde Iepirkumā piedāvātā ikmēneša maksa par licences nodrošināšanu vienai joslai, (2) apstiprinājums, ka SLA tiek iekļauta licenču maksa, lai arī realitātē SLA un licenču maksājumi ir divi dažādi maksājumi, ko izplatītājs veic Gatso, kā arī fakts, ka (3) SLA ir iekļauts ANPR, kas atbilst patiesībai (skatīt 181. rindkopu).
- 202 Attiecībā uz pirmo punktu – Burde piedāvātās ikmēneša maksas par licences nodrošināšanu vienai joslai – iekļaušanu CSDD iesniegtajā SLA procesuālo darbību laikā, tika atrasta *Whatsapp* sarakste starp [AB] un [BB] (skatīt 13. tabulā), no kuras ir iespējams secināt, ka [BA] patvaļīgi ir veicis izmaiņas Gatso izstrādātajā SLA piedāvājumā, iekļaujot tajā Burde noteikto Licenču nodrošināšanas pakalpojuma gala cenu un pasniedzot to kā SLA cenu. Kā iepriekš secināts, Licenču pakalpojuma gala cenas noteikšanā izplatītājam ir rīcības brīvība, taču, KP ieskatā, [BA] konkrētā rīcība bija vērsta uz CSDD maldināšanu attiecībā uz to, kas šo cenu ir noteicis.

Tabula Nr. 13

Whatsapp sarakste starp [AB] un [BB]

Nr. p. k.	Datums un laiks	Sūtītājs/saņēmējs	Saturs
1.	23.12.2022. plkst. 10.30	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	Klau par vakardienas tēmu – man [BA] zvanīja pirms kāpa ļotenē un tur gribēja pārbaudīt vai esmu pareizi iztulkojusi SLA līgumu ar Gatso
2.	23.12.2022. plkst. 10.31	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	Nosūtīju tulkojumu un tur bija labojumi no viņa puses un tur ir iekšā arī cena – tie 270 eur, viņš izklausījās nerunājams par šo tēmu vispār
3.	23.12.2022. plkst. 10.32	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	Nu jaa.. vakar jau bija tada sajuta. Es nezinu ko darīt.. domaju, ka šis viss sabruks 🤔
4.	23.12.2022. plkst. 10.32	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	Bet nu pagaidisim pec svetkiem
5.	23.12.2022. plkst. 10.32	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	Es tikai nesaprotu kapec viņš ir ta iecirties
6.	23.12.2022. plkst. 10.33	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	Njā, jo viņš tur vakar man pa telefonu pirms kāpšanas ļotenē komentēja un es ieraudzīju ka tur ir tā cena arī tajā līgumā - nu var redzēt ka viņš ir editēji sun ielicis pats to ciparu, Gatso oriģinālais jau noteikti cits
7.	23.12.2022. plkst. 10.33	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	<i>Pielikums: Jarva pavadvēstules paraugs_Moldova_Gatso.docx</i> Paskaties trešo lapu

8.	23.12.2022. plkst. 10.34	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	<i>Atbildēts uz: Es tikai nesaprotu kapec viņš ir ta iecirties</i> Nu te ir divi varianti – vai nu tiešām ir kāds background ko mēs nezīnam, bet nu Tev jau gan viņš teiktu, es saprotu, ka man iespējams neteiktu vai nu atkal ir izdomājis kādu savu plānu iet uz pilnu banku bet nu neesmu droša ka nostrādā
9.	23.12.2022. plkst. 10.34	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	Paskatījos 3.lapu..
10.	23.12.2022. plkst. 10.34	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	
11.	23.12.2022. plkst. 10.35	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	Un šo viņš tieši man prasīja lai atsūtu latvisko versiju un tur nebija pielikts, ka tā ir cena par l;iniju, man Elina bija tulkojusi un es nebiju pārbaudījusi
12.	23.12.2022. plkst. 10.35	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	Es tikai nevaru saprast, vai strīdēties ar vinu un izrakt kara cirvi, vai ļaut vinam kapt uz grabekla.. vislaik domas galvaa jauca
13.	23.12.2022. plkst. 10.35	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	Tad no tā arī sapratu, ka šī tēma nav runājam
14.	23.12.2022. plkst. 10.36	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	<i>Atbildēts uz: Es tikai nevaru saprast, vai strīdēties ar vinu un izrakt kara cirvi, vai ļaut vinam kapt uz grabekla.. vislaik domas galvaa jauca</i> Jā, es Tevi saprotu jo nu man Tavā vietā arī tad būtu šie divi varināti – vai nu līdz asinīm cīnīties par savu un iespējams sadīsties ar viņu vai ļaut darboties viņam un skatīties tad vai nu sanāk vai nu ir iecerziens kārtējais
15.	23.12.2022. plkst. 10.38	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	[..]
16.	23.12.2022. plkst. 10.38	Sūtītājs: [BB] Saņēmējs: [AB]	[..]
17.	23.12.2022. plkst. 10.38	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	[..]
18.	23.12.2022. plkst. 10.38	Sūtītājs: [AB] Saņēmējs: [BB]	Jo nu šobrīdējā situācijā droši vien ja cieš Burdes bizness, tad attiecīgi arī Jarvas

Avots: procesuālajās darbībās iegūtā informācija

- 203 Ņemot vērā, ka no *Whatsapp* sarakstes izriet, ka Jarva darbinieks [BA] ir veicis izmaiņas SLA piedāvājuma cenā, tad ar lielu pārliecību ir iespējams prezumēt, ka arī pārējās ar citu fonu veiktās izmaiņas ir veicis [BA]. KP ieskatā, šādas darbības, īpaši kopsakarā ar iepriekš veikto Licenču nodrošināšanas pakalpojuma pozīciju analīzi, liecina, ka konkrētajā iepirkumā norādītā Licences cena bija mākslīgi paaugstināta un nepamatota.

7.3.3. Iepirkumos piedāvāto licenču cenu pārmērīguma izvērtējums

- 204 Šajā apakšnodaļā veikts Licenču cenu pārmērīguma izvērtējums saskaņā ar *United Brands* testa kritērijiem, lai varētu izvērtēt Licenču cenas pārmērīgumu un netaisnīgumu.

Licenču izplatīšanas ekonomiskā vērtība

- 205 KP ieskatā, ir būtiski ņemt vērā, ka Licenču izplatīšanas posmā, kurā darbojas Jarva un Burde, netiek radīta nozīmīga papildu ekonomiskā vērtība. Proti, izplatītāju sniegtais pakalpojums ir starpniekpakalpojums, kur būtiskākie izdevumi ir saistāmi ar komunikāciju par dalību iepirkumos, komunikāciju ar Gatso un CSDD un citiem administratīva rakstura izdevumiem.
- 206 KP ieskatā, Licenču klients (CSDD) varētu Licences arī iegādāties tieši no Gatso vai citiem izplatītājiem no jebkuras ES/EEZ valsts, šādā veidā maksājot daudzkārt zemāku cenu. Tomēr, ievērojot Gatso izveidoto izplatīšanas sistēmu, šāda iespēja faktiski nepastāvēja. Klients (CSDD), iegādājoties Licences, ir ieinteresēts nodrošināt radaru darbības tiesisko atbilstību – tam citi ar Licenču izplatīšanu saistīti papildpakalpojumi no Jarva vai Burde nav obligāti nepieciešami.
- 207 Līdz ar to Iepirkumos piedāvātajam uzcenojumam virs Gatso Licenču cenas, kura noteikšanā izplatītājiem ir rīcības brīvība, būtu lielā mērā jābūt izskaidrotam ar pamatotām un izsekojamām administratīvām izmaksām un saprātīgu peļņas procentu. Tas savukārt nozīmē, ka Iepirkumos piedāvātajai cenai ārpus maksas, kas tiek maksāta Gatso par licencēm, nebūtu jābūt iecenotām inovācijām, ieguldījumiem izpētē un tamlīdzīgiem ar Licenču attīstību saistītiem izdevumiem.
- 208 Tādējādi, KP ieskatā, šajā Lietā Licences ekonomisko vērtību labi demonstrē Gatso noteiktā Licences cena, kas ietver šādus izpētes un attīstības izdevumus jeb faktiski Gatso intelektuālā īpašuma izmaksas. Līdz ar to izplatītāju Jarva un Burde noteiktajai Licences cenai Iepirkumos, KP ieskatā, nevajadzētu būt ievērojami augstākai par Gatso noteikto Licences cenu.

Iepirkumos piedāvāto cenu pieaugums pats par sevi

- 209 Pirmkārt, KP ieskatā, Licenču cenas pieaugums no 75 EUR par joslu mēnesī 2022. gada augustā līdz 125 EUR par joslu mēnesī 2022. gada septembrī un līdz 270 EUR par joslu 2023. gada janvārī jeb kopumā par 260 % aptuveni pusgada periodā (skatīt. 3. attēlu), pats par sevi ir svarīga pazīme par cenu pārmērīgumu.
- 210 KP ieskatā, šāda apmēra pieaugums īsā laika posmā nav izskaidrojams ar objektīviem apstākļiem, piemēram, administratīvo izmaksu sadārdzinājumu, būtisku Gatso licenču izmaksu sadārdzinājumu vai kvalitātes pieaugumu/inovācijām.
- 211 Turklāt apskatītajā laika periodā arī inflācija ir bijusi ievērojami zemāka nekā izplatītāju noteiktās Licences cenas pieaugums, proti, 260 % licences cenas pieaugums aptuveni pusgada periodā, KP ieskatā, noteikti nav skaidrojams ar vispārējo inflāciju, ņemot vērā, ka pakalpojumu inflācija izpētes periodā (šajā lēmumā apskatīto Iepirkumu periodā) nav pārsniegusi 23 %¹²⁵, savukārt pārkāpuma periodā tā ir bijusi vēl zemāka.

(*)

3. attēls. Iepirkumos piedāvātā cena, Gatso noteiktā cena par Licenci (uz joslu, mēnesī), pakalpojumu inflācija.

Avots: KP aprēķini (skat. šī lēmuma pielikumu)

¹²⁵ Centrālās statistikas pārvaldes dati, pakalpojumu inflācija (skat. šī lēmuma pielikumu).

Salīdzinājums starp Gatso un izplatītāju Jarva un Burde noteikto licences cenu

- 212 KP, veicot salīdzinājumu starp Gatso Licences cenu un Iepirkumos noteikto, secina, ka Burde piemērotais uzcenojums (*markup*) virs Gatso noteiktajām Licences cenām, rēķinot par joslu mēnesī, pārkāpuma periodā bija (skatīt 4. attēlu):
- no 2022. gada septembra līdz 2022. gada decembrim – [1800-2000 %];
 - 2023. gada janvārī – [2900-3100 %];
 - 2023. gada februārī – [3800-4000 %];
 - no 2023. gada janvāra līdz 2023. gada jūlijam – [3200-3400 %].

(*)

4. attēls. Jarva un Burde Licenču cenas piedāvājuma Iepirkumos uzcenojums virs Gatso licenču cenas (uz joslu mēnesī).

Avots: KP aprēķini (skat. šī lēmuma pielikumu)

- 213 Lai gan Gatso noteiktā cena par Licenci uz joslu laika gaitā ir pieaugusi, tas ir noticis ievērojami lēnāk nekā Licences cenas piedāvājums iepirkumos. Tas liecina, ka starpība starp Jarva un Burde (izplatītāju) noteikto cenu un licences ekonomisko vērtību ir būtiski pieaugusi.
- 214 Uzcenojuma apmērs, kas pārkāpuma periodā sasniedz vismaz [1800-2000%], KP ieskatā, ir uzskatāms par vēl vienu būtisku pazīmi cenu pārmērīgumam. Šādi uzcenojuma apmēri virs Gatso noteiktās Licences cenas apstākļos, kur nav sagaidāmas būtiskas izplatīšanas vai citas izmaksas un, ņemot vērā, ka izplatīšanas līmenī netiek radīta nozīmīga ekonomiskā vērtība, KP ieskatā, ir pazīme, kas norāda uz pārmērīgu cenu esību.

Cenas – izmaksu attiecības novērtējums

- 215 Veicot cenas – izmaksu attiecības novērtējumu, 5. attēlā redzams, ka kopš 2022. gada septembra lielāko daļu no Licences cenas uz joslu veido tieši peļņas komponente, turklāt tā no 2022. gada decembra līdz 2023. gada februārim ir vairākkārt pieaugusi. Tas liecina gan par uzņēmuma esību dominējošā stāvoklī, jo tas spēj noteikt cenu, kas ievērojami pārsniedz izmaksas, gan norāda uz pārmērīgām cenām, jo gan cena, gan peļņa laika gaitā ir būtiski pieaugusi.
- 216 Atbilstoši KP aprēķiniem, ņemot vērā arī uz Licenču izplatīšanu attiecināmās un daļēji attiecināmās izmaksas, EBITDA marža, kas ir saistīta ar licenču izplatīšanu, ir pieaugusi no 54 % 2022. gada septembrī līdz 77 % 2023. gada februārī un pēc tam (vismaz līdz 2023. gada jūlijam) saglabājusies aptuveni 70 % līmenī, kas nozīmē, ka lielāko daļu no gala cenas (Iepirkumā piedāvātās cenas) veido peļņa, un, KP ieskatā, tā ir norāde par pārmērīgu cenu noteikšanu.
- 217 Pirmais būtiskais cenas-izmaksu starpības (peļņas) pieaugums, kas ir noturīgs, bija novērojams 2022. gada septembrī, kad stājās spēkā ar Iepirkumu Nr. CSDD2022/40 noteiktā cena, otrais būtiskais cenas-izmaksu starpības pieaugums, kas ir bijis noturīgs, ir novērojams 2023. gada janvārī, kad stājās spēkā iepirkumā Nr. 2022/69 noteiktā cena.
- 218 Tādējādi, veicot arī cenas-izmaksu attiecības novērtējumu, KP secina, ka Burde ir noteikusi pārmērīgas Gatso RT4 fotoradaru licenču cenas laika posmā no 01.09.2022. līdz 29.07.2023.

(*)

5. attēls. Iepirkumos piedāvātās licences kopējās cenas sadalījums pa komponentēm (uz joslu, mēnesī).

Avots: KP aprēķini (skat. šī lēmuma pielikumu)

Salīdzinājums ar Gatso RT4 radaru Licenču cenām citās Eiropas Savienības valstīs

- 219 Lai veiktu salīdzinājumu ar fotoradaru Licenču cenām citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, KP nosūtīja informācijas pieprasījumus visiem Gatso izplatītājiem, kas ir izplatījuši tieši Gatso RT4 radarus. Tie ir Equans NV/SA (izplata Gatso RT4 fotoradarus un to Licences Beļģijā)¹²⁶, MEDITRONIK d.o.o. (izplata Gatso RT4 fotoradarus un to Licences Horvātijā)¹²⁷, Polis-Service BV (izplata Gatso RT4 fotoradarus Beļģijā)¹²⁸ un 3Tech, d.o.o (izplata Gatso RT4 fotoradarus un to Licences Slovēnijā)¹²⁹.
- 220 Equans NV/SA norādīja, ka tas iegādājas Licences no Gatso un tās pārdod gala lietotājiem. Equans NV/SA ir rīcības brīvība cenu noteikšanā. Equans NV/SA nepiemēro ikgadējus maksājumus par Gatso RT4 fotoradaru licencēm. Tā vietā Equans NV/SA nodrošina pastāvīgas Licences, kas ir iekļautas vienotā radara cenā. Equans NV/SA izplatītās Licences ir licences ātruma kontrolei (LICENSE T-SERIES SPEED) un dažos gadījumos arī sarkanās gaismas licences (LICENSE T-SERIES RED LIGHT). Tās neiekļauj fotoattēlu apskatīšanu, pārkāpumu apstrādi, datu uzkrāšanu u. c. – šīs funkcijas izpilda trešo pušu izstrādāta programmatūra.
- 221 MEDITRONIK d.o.o. atbilde pēc būtības bija līdzīga – tas norādīja, ka pārdod preces (fotoradarus) ar iekļautu pastāvīgu funkcionalitāti jeb, viņuprāt, pastāvīgām Licencēm. Arī MEDITRONIK d.o.o ir rīcības brīvība radaru cenu noteikšanā. Gatso 22.12.2023. izrakstītajā pasūtījuma apstiprinājumā (un arī vecākos pasūtījuma apstiprinājumos) MEDITRONIK d.o.o norādīts – licences T-SERIES SPEED cena ir [2000-4000] EUR par radaru. Attiecīgi šī cena, ņemot vērā MEDITRONIK d.o.o. norādīto, ir vienreizējs maksājums, kuru veic izplatītājs.
- 222 Arī Polis-Service BV norādīja, ka Gatso nodrošina pastāvīgu Licenci, ko nav nepieciešams regulāri pagarināt.
- 223 3Tech, d.o.o norādīja, ka viņi nekad nav apsprieduši nekādu Licencēšanas politiku ar Gatso. Tomēr Gatso rēķinos ir norādījis pozīciju LICENSE T-SERIES SPEED. Arī 3Tech norāda, ka Licence ir pastāvīga un tai atjaunošana nav nepieciešama. 3Tech, d.o.o. saviem klientiem nav pieprasījis atsevišķu samaksu par Licencēm. Tā vietā tas ir piedāvājis vienu cenu par sistēmu (kas iekļauj arī licenci). Gatso izrakstītajā rēķinā Nr. F17239 3Tech, d.o.o. kā Licences cena ir norādīti [4000-6000] EUR (ar [100-1200] EUR atlaidi). 30.11.2022. izrakstītajā rēķinā kā pastāvīgās T-SERIES SPEED licences cena ir norādīti [5000-7000] EUR.
- 224 Tādējādi no KP rīcībā esošās informācijas secināms, ka Licenču cenu tiešs salīdzinājums ar citām Eiropas Savienības valstīm nav iespējams, jo vienīgi Latvijā fotoradaru pircēji maksā ikmēneša Licences maksu Gatso izplatītājiem un vienīgi Latvijā Gatso pieprasa regulārus maksājumus par licencēm. Tomēr arī šī informācija, KP ieskatā, ir pazīme par Latvijā noteikto Licenču cenu pārmērīgumu, jo to pašu pakalpojumu citās valstīs ir iespējams sniegt bez ikmēneša maksājumiem.

7.4. Secinājums par Iepirkumos piedāvāto cenu pārmērīgumu

- 225 Ņemot Lietas izpētē konstatēto:
- Licenču izplatīšanas pakalpojuma ekonomisko vērtību (*tieši izplatīšanas līmenī netiek radīta būtiska ekonomiskā vērtība*);
 - izplatītāju noteiktās Licences cenas pieaugumu laikā (*pieaugums par 260 % aptuveni pusgada periodā*);
 - Burde uzcenojumu virs Gatso noteiktās Licences cenas (*pārkāpuma periodā vismaz [1800-2000 %] uzcenojums uz joslu mēnesī*);

¹²⁶ Equans NV/SA 22.07.2025. un 08.08.2025. atbildes e-pasta vēstules.

¹²⁷ MEDITRONIK d.o.o 23.07.2025. atbildes vēstule.

¹²⁸ Polis-Service BV 11.08.2025. atbildes e-pasta vēstule.

¹²⁹ 3Tech, d.o.o. 22.08.2025. vēstule.

- Burde EBITDA maržu (kas attiecībā uz licencēm pārkāpuma periodā veido vismaz 54 %),
- faktu, ka citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kur izmanto Gatso RT4 radarus, nepastāv regulāri Licenču atjaunošanas maksājumi,

KP secina, ka Burde noteiktās fotoradaru Licenču cenas laika posmā no 01.09.2022. līdz 29.07.2023. (ieskaitot) ir bijušas pārmērīgas un tādējādi veido KL 13. panta pārkāpuma sastāvu.

VIII Lietas dalībnieka viedoklis

- 226 Pēc Paziņojuma nosūtīšanas KP saņēma Burde viedokli Lietā.¹³⁰ KP izvērtēja viedoklī minētos argumentus un šajā nodaļā par tiem sniedz savu vērtējumu. Papildus KP norāda, ka KP nav pienākuma ietvert un atspēkot visus Burde sniegtos argumentus pilnā apjomā. Lēmumā ir norādīti tikai tie argumenti, kuriem ir nozīme Lietā, kuri ir būtiski un kuri spēj ietekmēt attiecīgo tiesisko situāciju.¹³¹

Par SLA piesaistes pamatotību Licenču cenai

- 227 Burde norāda, ka aprakstītā rīcība Lietā lielā mērā izriet no Gatso noteiktajiem nosacījumiem par *Service Level Agreement* (SLA) noslēgšanu. Burde uzsver, ka, lai vispār varētu piedalīties iepirkumos un piedāvāt Licences, tā esot bijusi spiesta piekrist SLA noslēgšanai ar Gatso, savukārt SLA izmaksas (*) esot tieši saistītas ar Licenču nodrošināšanu un izraisījušas būtisku piedāvājuma sadārdzinājumu.¹³²
- 228 KP norāda, ka Lietā iegūtie pierādījumi neapstiprina, ka SLA būtu objektīvs vai obligāts priekšnoteikums Licenču izplatīšanai, vai ka Burdes rīcība izrietētu tikai no Gatso vienpusēja lēmuma piesaistīt SLA pie Licences. Lietas izpētes laikā KP sazinājās ar vairākiem Gatso fotoradaru Licenču izplatītājiem citās valstīs, lai noskaidrotu izplatīšanas sistēmas praksi, un saņēma sekojošas atbildes no Gatso izplatītājiem citās valstīs:
- Polis Service: “Nav noslēgts nekāds pakalpojuma līmeņa līgums (SLA) starp Polis-Service un Sensys Gatso.”¹³³
- Equans: “Nav piemērojams, jo Equans iegādājas T-Series licenci kā beztermiņa licenci brīdī, kad tiek iegādāts pats produkts”¹³⁴
- Meditronik: “(..) nav atsevišķa SLA līguma starp Meditronik un Gatso attiecībā uz licencēm.”¹³⁵
- 3Tech “(..) Mēs nekad neesam parakstījuši servisa līmeņa līgumu ar Gatsometer (Sensys Gatso Group). SLA nekad nav bijis priekšnoteikums RT-4 sistēmas piegādei vai izmantošanai (to neprasīja nedz SGS, nedz arī mēs savam klientam)”¹³⁶.

¹³⁰ Burde 04.11.2025. vēstule Nr.BV-02/2025-39 Par rakstveida pierādījumu iesniegšanu.

¹³¹ Senāta 14.05.2009. spriedums lietā Nr. SKA-59/2009, E. L., 10. punkts

¹³² (*)

¹³³ Orģinālā atbilde ““(..) No there is no SLA in place between Polis-Service and Sensys Gatso.” Polis Service 11.08.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/781, 6. punkts.

¹³⁴ Orģinālā atbilde ““Not applicable, as Equans purchases the T-Series license as a perpetual license when the product is purchased.” Equans 22.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/780, 6. punkts.

¹³⁵ Orģinālā atbilde “[..] there is no separate SLA agreement between Meditronik and Gatso regarding licences.” Meditronik d.o.o. 21.07.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/781, 6. punkts.

¹³⁶ Orģinālā atbilde: “[..] We never signed a Servis Level agreement with Gatsometer (Sensys Gatso Group). The SLS was never a precondition for delivery or usage of the RT-4 system (nor asked by SGS nor by us towards our customer).” 3Tech, d.o.o. 22.08.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr.2.2-5/777, 6 punkts.

- 229 Pamatojoties uz citu Gatso ražoto fotoradaru Licenču izplatītāju sniegtajiem paskaidrojumiem, KP konstatēja, ka nevienā citā valstī SLA netiek piemērots kā priekšnoteikums Licenču pārdošanai, un Licences tiek piešķirtas neatkarīgi no SLA esamības.
- 230 Faktu, ka Licences un SLA līgums nav obligāti savstarpēji saistāmi, apliecina arī Gatso sniegtās atbildes uz KP informācijas pieprasījumiem. Gatso norāda, ka Licences un SLA pēc būtības nav savstarpēji piesaistīti un ka Licences var tikt nodrošinātas arī bez SLA.¹³⁷ Saskaņā ar Gatso skaidrojumu izplatītāji var izvēlēties sev piemērotāko Licenču izplatīšanas tiesību iegūšanas modeli, tostarp bez SLA, savukārt Burdes gadījumā SLA noslēgšana bija abu pušu sarunu rezultāts, nevis Gatso noteikta obligāta prasība.¹³⁸
- 231 Lietā iegūtie pierādījumi liecina, ka Burdei bija zināms par iespēju Licences izplatīt neatkarīgi no SLA. (skatīt 9. tabulu)
- 232 Tāpat KP rīcībā esošajā 30.11.2022. SLA līguma piedāvājumā bija skaidri norādīts, ka Licences *neietilpst* SLA pakalpojumu komplektā.¹³⁹
- 233 Turklāt SLA būtība ir remonts un uzturēšana, nevis Licenču piešķiršana. Iepirkuma priekšmets CSDD iepirkumos ir Licences, nevis fotoradaru uzturēšanas pakalpojumi, līdz ar to jautājums par SLA attiecināmību uz Licenci, kas bija CSDD iepirkuma priekšmets, nav pamatots, jo SLA raksturs un funkcija neietilpst Licenču iegādes priekšmetā un nav tehniski nepieciešams Licenču darbības nodrošināšanai
- 234 Līdz ar to KP secina, ka SLA izmaksas nav uzskatāmas par pamatotām izmaksām Licenču nodrošināšanas pakalpojuma ietvaros un nav attiecināmas uz Licenču gala cenu veidošanu.

Par papildus izmaksām saistībā ar SLA

- 235 **Burde norādīja, ka par pamatotām izmaksām, kuras nepieciešams ņemt vērā aprēķinos, uzskatāmas arī ar SLA ieviešanu saistītās izmaksas (*).**
- 236 Tā kā, KP ieskatā, SLA izmaksas nav pamatotas, arī ar SLA ieviešanu saistītās izmaksas, kuras Burde lūgusi izvērtēt kā papildus izmaksas (*) nav uzskatāmas par pamatotām un attiecināmām uz Licenču gala cenas veidošanu.
- 237 Līdz ar to KP secina, ka Burdes sniegtā informācija par nepieciešamību iekļaut arī citas izmaksu pozīcijas aprēķinos, tostarp norēķinus ar Gatso par SLA, kā arī citiem partneriem, nav pamatota, lai šos izdevumus atzītu par attiecināmiem uz Licences gala cenu. Attiecīgi tie nevar apstrīdēt Lietā izdarīto secinājumu par pārmērīgas Licences cenas piemērošanu.

Par plānotajiem izdevumiem FITS projekta ietvaros (WeAreDots līguma projekts)

- 238 **Burde arī uzskata, ka, vērtējot iespējamo nelikumīgi gūto peļņu KP nepamatoti neņem vērā vairākus būtiskus izmaksu posteņus, tostarp plānotās izmaksas SIA WeAreDots pakalpojumiem FITS programmatūras izstrādei.**
- 239 KP konstatē, ka Burde sniegtais skaidrojums un SIA WeAreDots (turpmāk – Wearedots) līgumu Lietā ir iesniegts tikai projekta formātā, bez jebkādiem pierādījumiem par tā faktisku noslēgšanu vai izpildi. Līdz ar to šo pozīciju nav iespējams atzīt par reālām un pārbaudāmām izmaksām.
- 240 KP arī norāda, ka ir lūgusi Burdei iesniegt Iepirkumā Nr. 2022/69 iesniegtā piedāvājuma veidojošās fotoradaru licenču cenas pozīcijas¹⁴⁰, no kura izriet, ka fotoradaru licences cena 270 EUR par joslu mēnesī veidojās no šādām pozīcijām un izmaksām:

¹³⁷ Gatso 07.08.2025. atbilde uz KP informācijas pieprasījumu Nr. 2.2.-5/783, 2. jautājums.

¹³⁸ Turpat.

¹³⁹ Service Level Agreement 30.11.2022. Ref:10400053 T-Series Support Agreement, 3.lpp. Procesuālajās darbībās iegūtā informācija.

¹⁴⁰ Burde 16.06.2023. atbilde Nr. BV-02/2023-22 uz KP 18.05.2023. informācijas pieprasījumu Nr. 1.7-4/573.

(*)

- 241 Saskaņā ar pašas Burdes norādītajām izmaksu pozīcijām, tā nav uzskatījusi sadarbības projektu ar Wearedots par vienu no cenu veidojošajām komponentēm, tādēļ nav pamata to iekļaut izmaksu aprēķinā arī šajā lēmumā.

IX Atbildība

9.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 242 Pamatojoties uz VII nodaļā veikto izvērtējumu, KP secina, ka Burdes piemērotās fotoradaru Licenču cenas CSDD iepirkumos Nr. 2022/40 un Nr. 2022/69 ir bijušas netaisnīgas un tādējādi veido KL 13. panta pārkāpuma sastāvu.
- 243 Ņemot vērā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā, kuru izvērtējums sniegts šajā Lēmumā, secināms, ka Burdes darbības atbilst KL 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam, kas izpaudies kā netaisnīgu pārdošanas cenu piemērošana fotoradaru licenču iepirkumos attiecībā pret CSDD.
- 244 Saskaņā ar KL 14. panta pirmo daļu, ja KP konstatē tirgus dalībnieku darbībās KL 13. panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma uzlikšanu un naudas soda piemērošanu.
- 245 Saskaņā ar KL 14. panta otro daļu KP ir tiesīga piemērot tirgus dalībniekam naudas sodu par KL 13. panta pirmajā daļā minēto pārkāpumu līdz 5 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 350 EUR katram.
- 246 Lēmuma pieņemšana un pārkāpēju sodīšana nepieciešama, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Turklāt EST ir norādījusi, ka rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas¹⁴¹.
- 247 Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP izvērtē pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 29.03.2016. noteikumiem Nr. 179 “Kārtība, kādā nosaka naudas sodu par konkurences tiesību un negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma pārkāpumiem un piespiedu naudu par KP noteiktā tiesiskā pienākuma nepildīšanu” (turpmāk – Sodu noteikumi). Sodu noteikumu 3. punkts nosaka, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas.
- 248 Konkurences tiesībās ar apgrozījumu ir saprotama visu no saimnieciskās darbības gūto ieņēmumu kopsumma, jo tirgus dalībnieka apgrozījums atspoguļo tirgus dalībnieka pārkāpuma ekonomisko nozīmi.¹⁴² EST norādījusi, ka noteicošais vērā ņemamais faktors, aprēķinot naudas sodu un tā preventīvo iedarbību, ir attiecīgā tirgus dalībnieka ekonomiskā spēja, kāda tā ir lēmuma, ar kuru nosaka naudas sodu, pieņemšanas laikā.¹⁴³ Uz tirgus dalībnieka ekonomisko spēju norāda kopējais apgrozījums, kāds pastāv lēmuma par naudas soda piemērošanu pieņemšanas brīdī.¹⁴⁴ EST ir norādījusi, ka apgrozījums atspoguļo tirgus dalībnieka patieso ekonomisko situāciju laika posmā, kad ticis izdarīts pārkāpums, kā arī norāda uz dalībnieka lielumu un ekonomisko spēju.¹⁴⁵
- 249 Burde apgrozījums pēdējā noslēgtajā finanšu gadā pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas

¹⁴¹ EST 08.10.2008. spriedums lietā Nr. T-68/04, *SGL Carbon AG*, 49. punkts.

¹⁴² EST 26.01.2017. spriedums lietā C-637/12 P, *Laufen Austria AG*, 72. rindkopa.

¹⁴³ EST 04.12.2004. spriedums lietā C-408/12 P, *YKK Corporation*, 81. rindkopa.

¹⁴⁴ Turpat, 52. rindkopa.

¹⁴⁵ EST 07.09.2016. spriedums lietā C-101/15 P, *Pilkington Group*, 16.–17. rindkopa.

(2024. gadā) ir **483 985 EUR**.

9.2. Pārkāpuma smagums

- 250 Saskaņā ar Sodu noteikumu 12. punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu.
- 251 Saskaņā ar Sodu noteikumu 13. punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā:
- (i) pārkāpuma **veidu**. Saskaņā ar Sodu noteikumu 14. punktu pēc pārkāpuma veida dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir klasificējama kā smags pārkāpums. Līdz ar to ir izdarīts smags pārkāpums un atbilstoši Sodu noteikumu 17.4. apakšpunktam naudas sods nosakāms no 0,5 līdz 1,5 % no pēdējā pārskata gada neto apgrozījuma;
 - (ii) pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. Lietā konstatēts, ka Burdes izdarītā pārkāpuma rezultātā CSDD ir iepirkumu rezultātā maksājusi pārmērīgu maksu par licenču iegādi, lai varētu nodrošināt sabiedrības drošībai svarīgu funkciju – ceļu satiksmes kontroli un uzraudzību. Turklāt, saskaņā ar publiski pieejamo informāciju,¹⁴⁶ CSDD neturpinot iegādāties Licences no Burdes, tika konstatēti fotoradaru darbības traucējumi, kā arī radušās šaubas par fotoradaru piemēroto sodu tiesiskumu nacionālā mērogā, kas ir apdraudējis satiksmes drošību visā Latvijas teritorijā;
 - (iii) tirgus dalībnieka **lomu** pārkāpumā. Saskaņā ar Sodu noteikumu 15. punktu, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators un/vai pārkāpumā tirgus dalībniekam bijusi aktīva vai pasīva loma. Izvērtējot Lietā esošo informāciju, KP konstatē, ka Burde bija pārkāpuma iniciatore ar aktīvu lomu, tā kā tieši Burdes vienpusēja rīcība ir bijusi pamatā netaisnīgas maksas noteikšanā Lietā vērtētajos iepirkumos. Tostarp KP ņem vērā faktu, ka Burde pārstāvis ir veicis arī aktīvas darbības, proti, izmaiņas iesniegtajos CSDD dokumentos, lai radītu CSDD maldinošu iespaidu par it kā licenču izmaksu objektīvu pieaugumu.
- 252 Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtēto pārkāpuma smagumu, veidu, sekas un Burde lomu pārkāpuma izdarīšanā, naudas sods par pārmērīgas licenču cenas noteikšanu (eksploatējošu rīcību), nosakāms 1,5 % apmērā no Burde 2024. gada neto apgrozījuma.

9.3. Pārkāpuma ilgums

- 253 Saskaņā ar Sodu noteikumu 12. punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma ilgumu.
- 254 Lietā iegūtie pierādījumi apliecina, ka Burde netaisnīgu maksu ir piemērojusi laika posmā, sākot ar 01.09.2022., kas ir pirmais pilnais mēnesis pēc CSDD iepirkuma Nr. 2022/40 rezultātā noslēgtā licences pirkšanas līguma sākuma datuma, līdz 29.07.2023., kas ir CSDD iepirkuma Nr. 2022/69 rezultātā licences pirkšanas līguma beigu datums (kad tika sasniegta līguma summa).
- 255 Atbilstoši Sodu noteikumu 18.1. punktam, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar Sodu noteikumu 17. punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina.

9.4. Atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi

- 256 Saskaņā ar Sodu noteikumu 20.1. punktu KP kopējo naudas soda apmēru var palielināt, ja pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi. Savukārt saskaņā ar Sodu noteikumu 21.1. punktu KP

¹⁴⁶ Latvijas Sabiedriskais medijs, "Apšaubā kopš augusta izrakstīto fotoradaru sodu likumību" 22.09.2023.

Pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/22.09.2023-apsauba-kops-augusta-izrakstito-fotoradaru-sodu-likumibu.a525022/>

kopējo naudas soda apmēru var samazināt, ja pastāv atbildību mīkstinoši apstākļi. Izvērtējot Lietas materiālus, nav konstatējami Sodū noteikumu 20. punktā minētie atbildību pastiprinošie un 21.1. punktā minētie mīkstinošie apstākļi.

- 257 KP nav informācijas par to, vai kāda no tirgus dalībnieku apgrozījums tirgū, kurā noticis pārkāpums, ir mazāks par 10 % no šī tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma. Līdz ar to nav pamata samazināt naudas sodu atbilstoši Sodū noteikumu 21.2. apakšpunktam.
- 258 Vienlaikus KP norāda, ka Sodū noteikumu 20.2. apakšpunkts paredz KP tiesības palielināt sodu, lai sods pārsniegtu ienākumus, kurus tirgus dalībnieks guvis, izdarot KL 13. panta pārkāpumu, ja nelikumīgi iegūto ienākumu summu ir iespējams novērtēt.
- 259 KP konstatē, ka Burde ir guvusi nelikumīgus ienākumus, kas ir tieši veidojušies no Burdes piemērotās pārmērīgi augstās cenas (un attiecīgi – peļņas) no šajā lēmumā vērtēto licenču izplatīšanas.
- 260 Kopumā Burde pārkāpuma periodā no CSDD par licenču izplatīšanu ir guvusi 492 280,37 EUR ieņēmumus (bez PVN). Saskaņā ar KP aprēķiniem Burde pārkāpuma periodā gūtā EBITDA (no iepriekš minētās summas atņemot, KP ieskatā, objektīvi pamatotus izdevumus, tostarp daļēji attiecinot algu un biroja izdevumus, un neskaitot nolietojumu, finansējuma izmaksas un nodokļus) no licenču izplatīšanas ir 342 675,62 EUR. Tomēr jāņem vērā, ka saprātīgs peļņas procents jebkurā gadījumā ir pieļaujams. KP izmanto EK *Aspen* lietā¹⁴⁷ piemēroto mediānas EBITDA maržu, kas ir 23 %.
- 261 KP ieskatā, samērīgas peļņas apmērs, ņemot vērā licenču izplatīšanas ekonomisko vērtību, visticamāk, ir būtiski zemāks, nekā medikamentu ražotājiem, kas turklāt veic nozīmīgas investīcijas (kā tas ir *Aspen* lietā). Tomēr KP šajā lietā izmanto piesardzīgāko pieņēmumu un pieļaujamo EBITDA maržu nesamazina. Tādējādi, pieļaujamā peļņa (EBITDA) ir 23 % no 492 280,37 EUR, kas veido 113 224,49 EUR.
- 262 Līdz ar to KP samazina summu, līdz kurai ir iespējams palielināt naudas sodu jeb, iespējams, nelikumīgi gūtos ieņēmumus līdz starpībai starp Burde gūto EBITDA no Licenču izplatīšanas pārkāpuma periodā un pieļaujamo EBITDA, kas veido **229 451,14 EUR** (aprēķiniem skatīt šī lēmuma pielikumu).
- 263 Vienlaikus KP norāda, ka naudas sods joprojām nevar pārsniegt KL 14. panta otrajā daļā noteikto apmēru, proti, 5 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.
- 264 Līdz ar to, KP palielina naudas sodu saskaņā ar Sodū noteikumu 20.2. apakšpunktu 3,5 % apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

9.5. Galīgais naudas sods

- 265 Saskaņā ar Sodū noteikumu 16. punktu kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar Sodū noteikumu 17. un 18. vai 19. punktu noteiktos naudas sodus.
- 266 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, kopējais naudas sods par Burde pārkāpumu, nosakot pārmērīgas cenas par CSDD iegādātajām licencēm, nosakāms 1,5 % apmērā no Burde 2024. gada neto apgrozījuma, kas tiek palielināts vēl par 3,5% saskaņā ar Sodū noteikumu 20.2. apakšpunktu.

¹⁴⁷ Eiropas Komisijas lēmums lietā AT.40394, *Aspen*, pieejams: <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/AT.40394>

Lietas dalībnieks	Rīcība	Naudas soda apmērs par pārkāpuma smagumu (%)	Naudas soda apmērs par pārkāpuma ilgumu (%)	Naudas soda apmērs ievērojot pārkāpuma smagumu un ilgumu (%)	Samazinājums vai palielinājums (%)	Galīgā soda apmērs (%)	Galīgais sods (euro)
Burde	Ekspluatējoša	1,5	0	1,5	3,5	5	24 199,25

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktu, 13. panta pirmo daļu, 14. panta pirmo un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 13. pantu un 66. panta pirmo daļu, Ministru kabineta 29.03.2016. noteikumu Nr. 179 "Kārtība, kādā nosaka naudas sodu par konkurences tiesību un negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma pārkāpumiem un piespiedu naudu par Konkurences padomes noteiktā tiesiskā pienākuma nepildīšanu" 3., 12., 13., 14., 15.1., 16., 17.4., 18.1. un 20.2. punktu, Konkurences padome

nolēma:

1. konstatēt Konkurences likuma 13. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "Burde B.V." darbībās;

2. uzlikt SIA "Burde B.V." naudas sodu 24 199,25 EUR (divdesmit četri tūkstoši simts deviņdesmit deviņi euro un divdesmit pieci centi) apmērā. Uzliktais naudas sods 45 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas jāieskaita valsts budžetā (Valsts kasē reģ. Nr. 90000050138, konta Nr. LV78TREL1060001019900, kods: TREL1V22), norādot šī lēmuma datumu un numuru, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņojot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pielikumā: cenu pārmērīguma un nelikumīgi gūto ieņēmumu aprēķina izklājlapa – *aprēķini.xlsx* (*)

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I. Šmite